47-77

Akbaba

ÇARLİNİN MELEKLERİ!

YAPI ve KREDİ BANKASI
Sosyal hizmetler serisi...

MESLEK KREDİLERİ

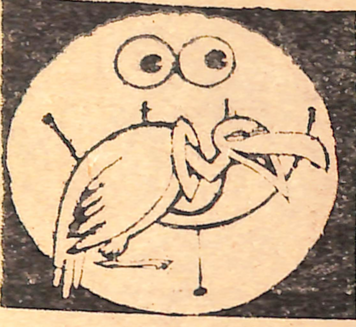
Yüksek öğrenimli meslek sahipleri... Serbest hayata atılmak üzere olduğunuz günlerde ve daha sonraki atılımlarınızda Yapı ve Kredi Bankası meslek kredilerinden yararlanabilirsiniz.

Ayrıntılı bilgi için en yakın şubemizden Meslek Kredisi broşürünü isteyiniz.

YAPI ve KREDİ BANKASI

Daima en iyi hizmet

Akbaba

Kurucusu: Yusuf Ziya ORTAÇ   Yıl: 55 - Cilt: 32 - Sayı: 47   16 Kasım 1977

Sanat ve Bayramı

İSTANBUL Devlet Güzel Sanatlar Akademisinin düzenlediği İstanbul Sanat Bayramı sona erdi. Haberiniz bile olmadı mı? Şimdi ayıp ettiniz. İnsan arada sergilere, gösterilere falan da gider. Bütün zamanınızı kuyruklarda geçirmeniz yakışık almıyor. Güzelim resimlerin, heykellerin, seramiklerin de tadını çıkarmalısınız.

Sanat Bayramı'nın iyi niyetli bir çaba olduğundan kuşkumuz yok ve düzenleyicilerini içten alkışlıyoruz. Ama şimdi elinizi vicdanınıza götürün. Söz konusu sanat kimin sanatı ve bayram kimin bayramı? Bütün bu çabalar halk içinse, halk nerede? Halkın bunları görecek gözü kaldı mı gerçekten?

Toplumumuzun şimdi içinde bulunduğu sıkıntılı dönem bir yana bırakılacak olsa bile, ülkemizde güze sanatların çoğu halktan kopmuş bir durumdadır genellikle. Kültürlü, Avrupa görmüş, babadan kalma zenginliklerle geçinen bir avuç sanatçı; yine kültürlü, Avrupa görmüş ve geçim sıkıntısı olmayan birkaç avuç sanatsever için yoğurur, çizer, keser, boyar. Dış çizgileriyle böyle görünüm, söylemesi zor gelse de.

İstanbul'da bir de Kültür ve Sanat Festivali düzenlenir. Bu festivalin de halkla bir yakınlığı yoktur pek. Müzik, tiyatro, erişilemeyecek denli yükseklerdedir. Halkı pandomim ilgilendirir sırf. Her gün hem oynamak, hem de izlemek zorunda kaldığı pandomim.

Halkla sanat arasında eskiden beri bir açıklık vardır. Bu açıklık giderek kapanacağına, olumsuz ekonomik ve siyasal gelişmeler nedeniyle bir uçurum biçimini almaktadır. Halk için de kötüdür bu, sanatçı için de.

Halkımızın şöyle böyle yakınlaşma olanağı bulduğu iki sanat dalı -edebiyat ve sinema- bile, tokat üstüne tokat yemektedir. Piyasayı dolduran bayağılık yüklü çevirilerin kötü etkileri yetmezmiş gibi, kâğıda bindirilen mantıksız zamlarla kitap okumak büsbütün zorlaştırılmaktadır. Zaten kimi açıkgözler için kolay para kazanma yolundan başka bir şey olmayan sinemamızın gelişmesi ise, bir yandan da sansürle mansürle kösteklenmektedir.

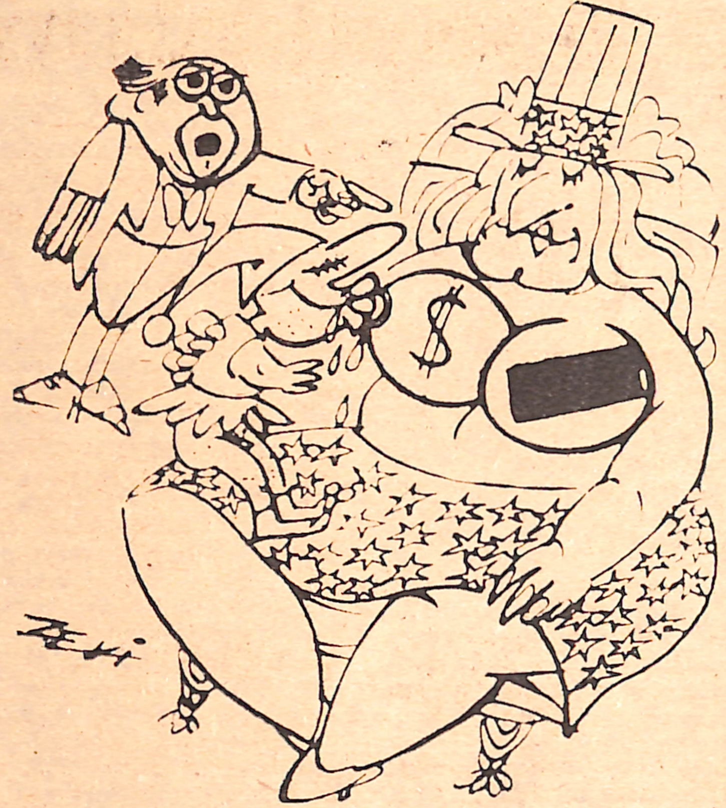
Sık sık kullandığımız birleşik kaplar benzetmesini bir kez daha hatırlatmadan edemeyeceğiz. Bir toplumun türlü özelliklerini ayrı düzeylerde tutmak olanaksızdır. Sporu sanattan, kültürü ekonomik koşullardan, beslenme sorunlarını siyasetten ayrı olarak düşünemezsiniz. Bunların tümü birbirine bağlıdır ve gelişme sağlanacaksa, ancak tümünün birlikte gelişmesiyle sağlanabilir. Toplum Batıyı sırf vitrinlerde görüp fiyatlarından korktuğu kaçak Batı mallarından tanıyorsa, Batı sanatını kabalarını tehdit eden yeni bir kazık olarak görmeden edemez. Nedir sanat? Yenir mi? Kışın sobada yakılır mı? Evsahibine kira diye verseniz alır mı? Delinen ayakkabınızın pençesini yeniler mi?

Bu gerçekleri görmeyen sanatçı, amaçları ne denli iyi, yetenekleri ne denli üstün olursa olsun, toplumundan kopmuş demektir. Toplumsuz sanat düşünülemeyeceğine göre, sanatından da kopmuş demektir.

Sanki silinmez bir yazgıymış gibi, on yıl, yirmi yıl, otuz yıl, elli yıl sonra dönüp dolaşıp hep aynı tartışmaya geliyoruz. Sanat için sanat mı, halk için sanat mı? Elbette halk için sanat ama, önce halk için başka şeyler: Halk için eğitim, halk için sağlık, halk için onurlu kazanç, halk için barış.

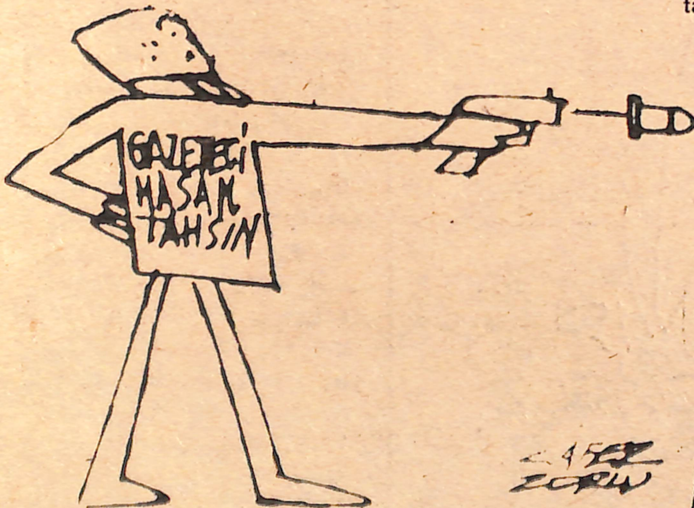
Sanatı da severiz biz, bayramları da. Ama şimdilik sanat bayramlarını kutlamak içimizden gelmiyor pek.

AKBABA

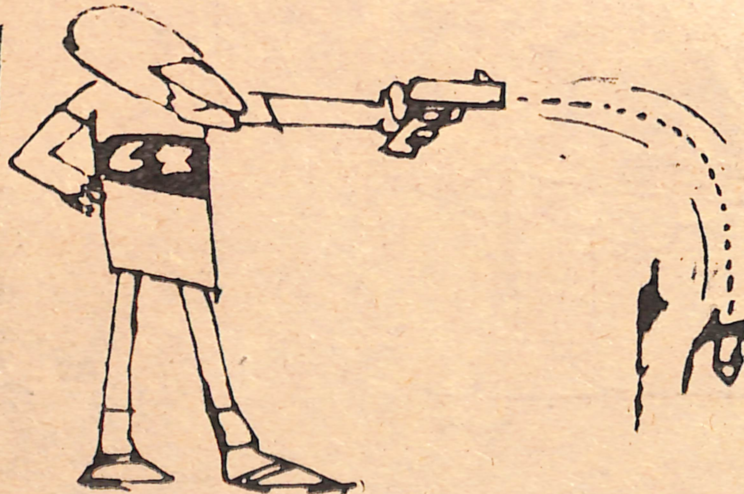

Amerika — «Böyük Türkiye, Böyük Türkiye...» diyen sen değil misin? Sen büyümüşsün, memeden kestim seni!

— İzmir'de yapılan «Dünya kupası eleme maçında» Avusturya'ya yenilen milli takımımız elendi —

İlk kurşun...

Son kurşun!

DAR gelirlilerin, bilhassa memurların yüzünü güldürecek önlem paketi açıldı. Görelim bakalım, ol paketten neler fırladı...

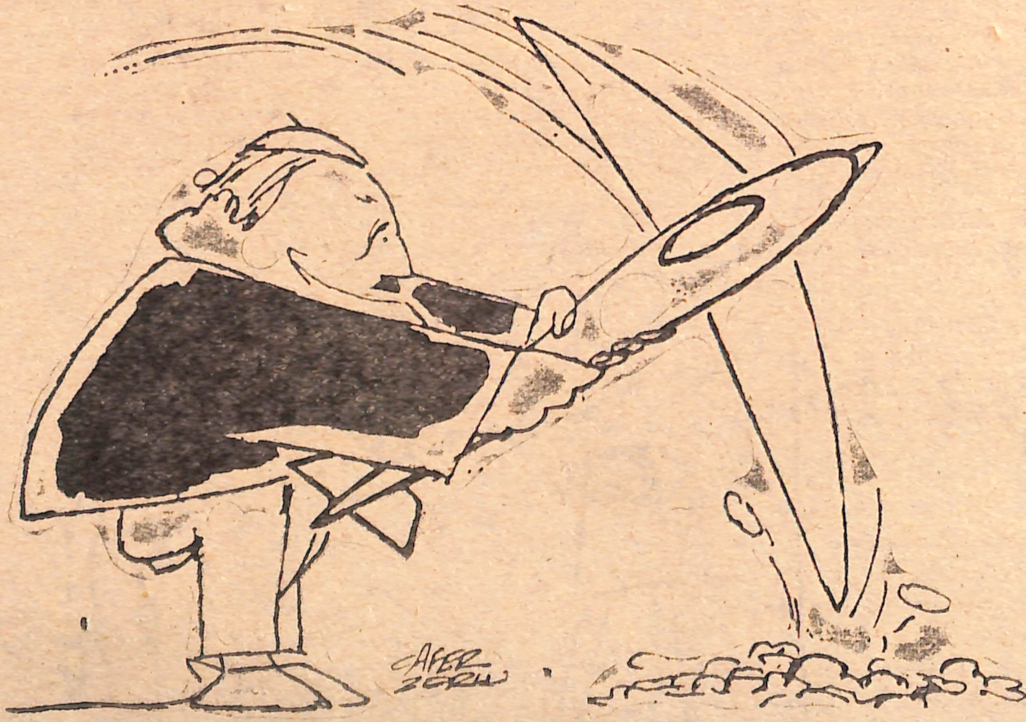
1 — Nohut kahvesi: **Bu kahve tamamen dar gelirliler için yapılmış olup, özel yapımdır. Tad, koku, renk aynısı kahveye benzemektedir. İçinde özel konmuş köpük maddesi vardır. Bu köpük maddesiyle tıpkısının aynısı öteki kahveye benzemektedir. Ayrıca bu kahvenin en büyük özelliği hiçbir alışkanlık yapmamakta, geceleri uyku kaçırmaktadır. Ederi de öteki kahveye göre çok ucuzdur. Ötekinin kilosu 325 lira, bunun çekilmişinin kilosu otuz liradır. Yâni yüz gram nohut kahvesi alan vatandaş otuz lira gibi çok az bir para ödeyecektir. Nohut kahvesi, yalnız memur ve dar gelirli vatandaşlara kimlik gösterilerek satılacaktır. Evlerde bunun sahtesini yapanlar yakalanacak, 141 ve 142. maddelerden işlem görecektir.**

2 — Kil Sabunu: **Bu sabun da dar gelirli vatandaşlarımızı düşünerek yapılmış ve piyasaya sunulmuştur. Sabunun bir adı da memur sabunu olup, salt memurlar ve memur çocukları tarafından kullanılabilecektir. Zenginlerin kullanmaları yasaktır. Atom enstitüsü tarafından hazırlanan bu sabun pekçok özeldir. Dağlarından yağ, ovalarından bal akan yurdumuzun, kıvrıla kıvrıla mor sümbüllü bağları dağları, delip geçen nehirlerinin killerinden yapılmıştır. Çok hoş bir kokusu vardır. Bilhassa, memurlarımızın ilerde şeker meker alamama durumunda düşecekleri uyuz hastalıklarına da birebir gelmektedir. Hayat pahalılığından saçını başını yolan memurlarımız artık üzülmesinler, çünkü bu memur sabunu aynı zamanda, isterse kafanız Demirel'in kafası gibi olsun, üç ay içinde saç çıkarmaktadır. Yâni kelliğe de birebirdir. Ederi çok ucuz olup, çamur ederine satılmaktadır.**

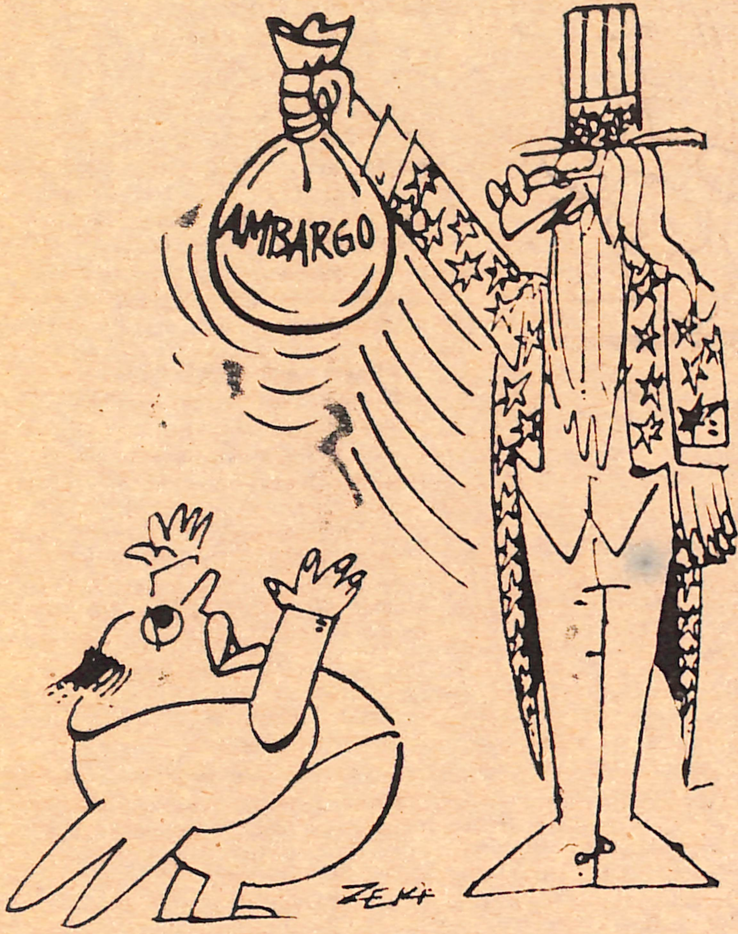
3 — Kira Kredisi: **Bu kredi yalnız memurlara verilecektir. Elbette devlet, kendine «Devlet Baba» diyen memurlarını düşünecektir. Onun için hükümetimiz bu konuyu da enine boyuna iyice tartışmış, her memura aylık konut kirası vermeyi karar altına almıştır. Bu kararla sanıyoruz ki memurumuzun asılan yüzü gülecektir. Şöyleki, her ay başında memura maaşıyla birlikte bir de kupon verilecektir. Bu kupon kredi yerine geçecektir. Bu kuponu çalıştığı daire müdürüne gösteren memur, rahat rahat dairede yatıp kalkacaktır. Diyelim, nüfus memuru Hüsnü bey nasıl yararlanacak bu krediden, bir örnekle açıklarsak, şöyle. Şimdi ay başında memur maaşıyla birlikte aldığı kuponunu müdürüne verecek. Müdürü de ona, yatıp kalkması için dairenin bir odasını gösterecektir. «Sen bu odada yat kalk Hüsnü bey» diyecektir. Kredi uygulamaya konduğu ay başından itibaren memur Hüsnü bey, çok daha geniş bir biçimde ferahlayacak, derin nefesler ala ala, «Allah Devlet Baba'dan razı olsun» diyecektir. Çünkü Hüsnü bey, hemen o ay başında tüm eşyasını, varsa koltuğunu, kanapesini, herşeyini satacaktır. Salt kendine ayıracağı divan ve yataklarla birlikte dairenin bir odasına yerleşen Hüsnü bey, artık konut kirası derdinden kurtulacaktır. Böylece devlet daireleri iki iş için kullanılmış olacaktır. Geceleri Hüsnü beye konut, gündüzleri vatandaşa daire olacaktır. Sabahları erken kalkan Hüsnü bey, hemen karısı çocuklarıyla birlikte yatakları yorganları toplayıp dolaba tıkacak, odanın görünümüne daire havası verecektir. Hüsnü bey çalışmak için masaya oturduğunda, karısı ve çocukları hava almak için sokağa çıkacaklar, parklarda, yollarda, kahvelerde akşama dek gün öldüreceklerdir. Yalnız, acele edebilirlerse, memur ve çocukları, memur babanın masasının başında çay simit yiyerek sabah kahvaltısı yapabilirler... Daireleri paydos saati olunca, Hüsnü beyin ailesi ve çocukları dairede toplanacak, hemen masalar, saidalyeler bir yana atılacak, yataklar yapılacaktır. Böylece, her odada bir memur kalacak, devlet daireleri de geceleri dairelerde nöbetçi beklemekten kurtulmuş olacaktır. Yalnız konuk buyur etme bir sisteme bağlı olacağından, memur Hüsnü beyin nasıl konuk buyur edeceği, bakanlar kurulu tarafından çıkarılacak bir yönetmelikle saptanacaktır. Yönetmelik çıkıncaya dek Hüsnü bey konuklarını daire salonlarında kabul edebilecektir. Görülüyor ki, konut kira kredisi bazı gazetelerin yazdığı gibi para olmayıp, sadece kupondur. Kuponsuz hiçbir memur konut olarak devlet dairelerini tutamayacaktır. Burada konut sahibi durumundaki kişi, dairenin en büyük salon ve odasını tutmuş olan müdürdür. Müdür, konut sahibi yetkileriyle donatılmıştır. İsterse, bir kiracıymış gibi Hüsnü beyle kavga edebilir, kafa göz yarabilir, konutumdan çık diyebilir. Amman müdürlere saygı...**

4 — Nişadır Yardımı: **Bu yardım da her ay başında aylığını almağa gelen memura maaşıyla birlikte mutemet tarafından yarım kilo olarak verilecektir. Nişadırlarımız has nişadır olup, emsallerinden üstündür. Bu yardımla hükümet, memurunun ücretsiz taşıma işini halletmiş olmaktadır. Bunu da bir örnekle açıklayalım, diyelim memur vatandaşa yeterli bir daire odası bulunmadı, veya memur Hüsnü bey sırada, Ali bey emekli olacak, veya ölecek, ondan sonra nüfus dairesinin oda sırası Hüsnü beye gelecek. O zaman elbette Hüsnü bey bir başka yerde, örneğin bir gecekonduda oturacak. Şimdi Hüsnü bey sabah işe gitmek için kalktığında, kahvaltısını edecek, ceketini pantolonunu giyecek. İşte bu işleri yaptıktan sonra, odanın birine geçecek, kendisine verilen resmi nişadırdan bir parça alarak orasına burasına sürecek. Aile bireyleri Hüsnü beyi ancak kapıdan yel gibi uçup çıkarken görecekler. Hüsnü bey resmi nişadırın etkisiyle öyle bir koşturmağa başlayacak ki, ardından ne otobüsler, ne dolmuşlar yetişebilecek. Koşa koşa dairesine gelen Hüsnü bey, koştuğunun, geçtiği yolların hiç farkına varmayacak. Özel olarak**

— Uçak sanayii kuruluyor —

Temel kazma!

— Ambargo'yu kaldırmamı istiyorsun, ben de kaldırıyorum!

A VALLAHİ PEK ÇOK UCUZ

Sosyeteye göre yaşam
A vallahi pek çok ucuz!
Fiyatlara bakıp şaşam
A vallahi pek çok ucuz!

Milyonlara para demez,
Kazancını yurtta yemez,
Şunu dilden hiç düşürmez:
A vallahi pek çok ucuz!

Milyarları yer göbeği,
Şirketinin gözbebeği,
Üçbin lira bir gömleği
A vallahi pek çok ucuz!

Viski sever, içmez bira,
Elbisesi beşbin lira,
Ayda onbin lira kira
A vallahi pek çok ucuz!

Sosyetenin ucuz çağı,
Bin liradır boyunbağı,
Bin sterlin cep çakmağı
A vallahi pek çok ucuz!

Ucuzlukta yüze yüze,
Sosyetemiz çıktı düze,
Pabuçları binbeşyüze
A vallahi pek çok ucuz!

Sosyetenin etiketi,
Bin franktır bir ceketi,
Onbin dolar müzik seti
A vallahi pek çok ucuz!

Onbin lira metrekare,
Arsa, çiftlik ve saire,
On milyona bir daire
A vallahi pek çok ucuz!

Metresine hediyesi,
Şinşila kürk ve küpesi,
Dört milyondur bir kolyesi,
A vallahi pek çok ucuz!

Beş milyona yarış atı,
On milyona çatı katı,
Kırk milyona çıktı yatı
A vallahi pek çok ucuz!

Mutfak eder yüzbin dolar,
Beşyüzbin mark mobilyalar,
Yüz milyonluk halısı var
A vallahi pek çok ucuz!

Ucuzluğa etmezler pes,
Her nimetten alır heves,
Üç milyona bir mersedes
A vallahi pek çok ucuz!

Mukadder'cim saysan uzar,
Baş'la son'a eyle nazar,
Onbin kundak, yüzbin mezar
A vallahi pek çok ucuz!

Mukadder ÖZAKMAN

yapılmış olan resmi nişadırın etkisi, Hüsnü bey tam koltuğuna oturduğu anda geçmiş olacak. Böylece Hüsnü bey, araç parası derdinden kurtulmuş olacaktır. Resmi nişadırın nasıl kullanılacağı paketleri üzerinde yazılıdır. Kullanma şekline dikkat edilmesi gereklidir. Çok kullanıldığı takdirde, Hüsnü bey kenti bırakıp karayoluna çıkabilir. Bu da devlet işlerini aksatır. Çünkü Hüsnü bey geri dönmek için orada resmi nişadır bulamaz. Vatandaşa da bugün git yarın gel denemez.

5 — Çamaşır Yardımı: Yalnız memurlara yapılacak. Malzeme ofislerinde istatistik için, arşivler için çok eski yıllardan kalma beyaz torbalar bulunmaktadır. Bu zaman aşımına uğramış belgeler yakılarak, beyaz kaput bezi torbaları memurlara donluk olarak verilecektir. Bunu da bir örnekle açıklayalım. Hüsnü beye her ay bir torba verilecek. Bu torbaların üzerinde Ekim kasım aralık ocak gibi ay adları bulunmaktadır. Bu ay adları torbalar üzerine çıkmaz boyalarla yazılı olduğundan yıkanmakla da çıkmayacağından, Hüsnü beyin hanımı dikerken de, yıkarken de, çamaşır bulurken de çok kolaylık çekecektir. Örneğin, Hüsnü beye, «Üzerinde hangi donun var?» diye sorulduğunda, çok kolaylık olacak, Hüsnü bey rahatlıkla, «Şubat donu» diyebilecektir. Karısı da, «Onu çıkar, martı diktim, onu giy» diyebilecektir. Allah korusun Hüsnü bey bir trafik kazasına uğradığında, hastaneye getirildiğinde üzerindeki, mart, nisan, mayıs donuyla derhal teşhis edilebilecek, böylece tanıma işi de kolaylaşmış olacaktır. Ayrıca, kent hamamlarında ola gelen çamaşır çalma hırsızlıkları da böylece önlenmiş olacaktır. Hüsnü bey, donunu, üzerindeki ay adından kimin üstündeyse hemen tanıyacak ve çıkarıp alacaktır.

Evet, paketin üstünden çıkan, dar gelirli vatandaşın yüzünü güldürecek olan önlemlerden bazıları bunlar. Öteki önlemleri de çok yakınınızdaki memurlardan, dar gelirlilerden öğrenebilirsiniz. Yalnız yanlarına varmak için zamanı iyi kollayın. Allah korusun ya bir kaza çıkabilir ya da birtakım kötü sözlerle karşılaşabilirsiniz.

Muzaffer İZGÜ

Demirel - Koalisyon yürüyecektir!

HİZMET DELİSİ

İ. Kaynar

ARALIK ayının sonuna doğru garaj yapımında kullanılmak üzere otuz bin lira para geldi daireye. Eğer Mayıs ayının başlarında falan gelseydi garaj yaptırılabilirdi. İhale evraklarının hazırlanması, gazetelerde ilân, arkasından bir mütahide verilmesi sözleşme yapılması falan derken Haziran ayının ortası bulunurdu. İşi alan da biraz çaba gösterir işe hemen başlarsa garaj yapımı belki Kasım sonunda falan biter, böylece bakanlığın istediği şekilde para yerli yerinde kullanılmış olurdu. Aralık ayından sonra ihale yapılsa yıl başıdır. Bakanlık kullanılmamış bütün parayı geri çeker. Yeniden gönderip göndermiyeceği de kesin belli olmaz. Böyle bir işe girişirse daire müdürünün başı derde girebilir...

İskân Müdürü garaj parasının kullanılması için yapılabilecek bütün çalışmaları gözden geçiriyor, bir türlü iki ay sonra geri çekilecek bir parayla ihale yapmaya yanaşamıyordu. Yeni müdür olmuşdu, bu küçücük il merkezinde valinin gözüne girmek takdirnameler almak sonra birgün kapağı bakanlığa atmak... Bazan kendini bakanlık müsteşarı olmuş görürdü düşlerinde, siyah arabanın içine kurulmuş iki yanında iki genel müdür...

— Olacak inşallah, diyordu karısına, göreceksin bak bu senin kocan birgün nasıl müsteşar olacak.

— İnşallah diyordu karısı, akıllıdır benim kocacım.

İyice düşünüp taşındıktan sonra başını derde sokmamak için garaj yapımı için gelen parayı inşaat mevsiminin geçmesi sebebiyle kullanılamadığı için» diye durumu anlatan bir yazıyla bakanlığa geri göndermeye karar verdi.

— Bir yaptırabilsem diyordu içinden, muhakkak takdirname verirlerdi, ah bir yaptırma olanağı olsa.

Parayı bakanlığa geri gönderme yazısını Vali imzalamadı. Telefonla dairesine çağırıp,

— Olmaz Müdür Bey, dedi, yurdumuzun bu en küçük il merkezine yatırım için gelen bir parayı geri göndermeye hakkımız yok, buparanın gereken yere harcamasının yapılmasını rica ederim, buyurun, çıkabilirsiniz!

Öyle sert, öyle kırıcı konuşmuştuki, «çıkabilirsiniz» derken sinek kovar gibi eliyle kapıyı göstermişti. Vurgun yemiş gibi sersemlemiş baktığı yeri görmez bir halde çıktı Valinin yanından. O akşam yemek yemedi, karısı ısrar edince

— Çok aksi bu Vali, dedi, parayı illâ garaj yapımında kullan diyor,

— Hangi para, dedi, karısı,

Uzun uzun anlatdı.

— Aman kocacım, dedi karısı başını derde sokma, bu para işini biliyorsun ya, hani biz Malatyadayken bir Gelir Müdürü vardı, para yemiş diye adamcağızı içeri tıkmışlardı, aman kocacım, gözünü seveyim...

Ertesi günü dairede hiçbir işe bakmadan akşama kadar düşündü. Bir ara Muhasebe memurunu çağırdı, «n'apıcaz» diye sordu,

— Valla Müdür Beyim dedi, adam, siz bilirsiniz, nasıl emrederseniz öyle, zatiâlinizin yetkisinde para işi, emrederseniz hazırlayayım ihale evraklarını,

Çıldıracaktı. Parayı geri göndermez mart ayına kadar tutarsa «kullanılmayacak parayı niçin zamanında geri göndermediniz?» diye hakkında soruşturma açabilirdi bakanlık, geri gönderse Vali yazıyı imzalamıyordu. Bir ara parayı bakanlığa kendi imzasıyla geri göndermeyi düşündü, «Ya Vali Bey,

— Hiyararşik sırayı bozmayacaktınız Müdür Bey, diyerek kendini daireye çağırıp haşlarsa,

Birden korkuyla ürperdi, «ya siciliyle oynarsa... Allah muhafaza müdürlük yapamaz, yöneticilik görevi üzerinden alınsın diyerek bakanlığa bir yazı yazarsa...»

Bütün geceyi yarı uyanık, yarı düş içinde geçirdi.

«— Buyurun müsteşar Bey, diyorlardı, şöyle buyurun efendim, elinde siyah çanta geçip kuruluyordu koltuğa, arkasından elinde sarı bir zarfla bir adam giriyordu içeri zarfı yarı yarıya yırtarak açıyordu. Bembeyaz bir kâğıt tam ortasında «Müdürlük göreviniz üzerinizden alınmıştır» yazıyordu.

Ertesi günü büyük bir neşeyle geldi daireye. Hemen muhasebe memurunu çağırıp,

— Garaj ihalesinin evraklarını ivedelikle hazırlayın dedi,

— Ama efendim dedi, memur, nasıl olur malûmaliniz inşaat mevsimi geçmiştir, bakanlık mali yılbaşında parayı geri çeker, zor durumda kalabiliriz...

— Siz görevinizi bilin, hazırlayın efendim diye çıkıştı memura, müdür olarak elbet bizim bir düşündüğümüz vardır...

Bel kırıp çıktı muhasebe memuru, ona neydi, sorumluluk doğrudan müdüründü, o bir memur olarak evrakları hazırlamakla yükümlüydü.

— Bir garaj, diyordu müdür, n'olacak bir arabalık bir garaj dörde dört bir oda yapacağı, havalar birkaç gün fırsat verse, yapılıverir, Vali Bey doğru söylüyor, gelen para gitmemeli...

Birkaç gün sonra imza kartonunu bizzat götürdü Valiye,

— Tamam Beyefendi, dedi, garaj için gelen paraya garaj yapılacak, ihale evraklarını hazırlıyorum...

Vali genç müdürü birkaç gün önce haşladığını anımsadı, gönlünü aldı,

— Teşekkür ederim dedi, vatan sizin gibi cesur ve yetenekli yöneticilerden hizmet bekliyor, değil mi efendim ya? Herbirimiz sorumluluktan kaçar, gelen parayı geri gönderirsek, kalkınma nasıl sağlanacak...

— Haklısınız dedi İskân Müdürü, sağolun efendim, içinde ilkbahar güneşi, ışıl ışıl, mutluluktan çatlıyacak kadar dolu olarak çıktı Vali'nin yanından,

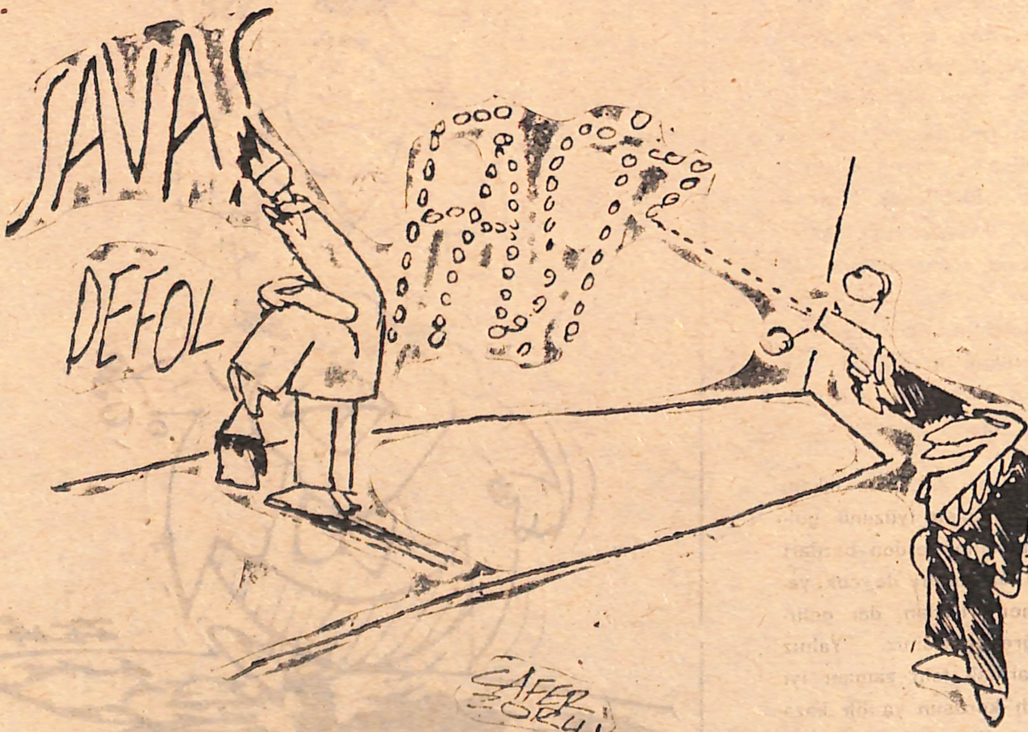
— Takdirname torbada keklik diyordu karısına, garaj bir bitsin Vali muhakkak takdirname verir bana,

— Aman, diyordu karısı Malatyadaki Gelir Müdürünü unutma, başına bir dolap sararlar, yanarız.

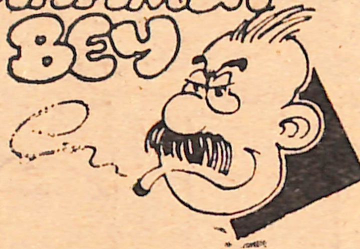
— Olmaz diyordu, garaj bu n'olacak şubatda başlasa mütahit üç, beş gün fırsat verse havalar hemen biter,

İyice inandırdı kendisini garajın üç-beş günde biteceğine.

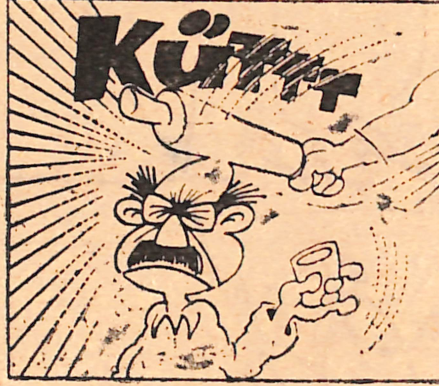
İhaleye iki kişi girdi. Biri komşu ilden gelmiş tanımadıkları bir mütahit, ötekisi Mamak Ali diye bilinen bir ayyaş.

— Ben artık boya kullanmıyorum... Duvarlara yazık!..

Mamak Ali'nin mütahitlik falan yaptığı yoktu. Eline bir mütahitlik karnesi geçirmiş, il içinde olan her ihaleye teminat akçesi yatırıp giren fakat şimdiye kadar hiçbir iş almamış bir adamdı. İşi almak niyetinde olan mütahitler kendi aralarında anlaşırlarken Mamak Ali'ye de birkaç kuruş verirler başlarından savarlardı. Belli başlı geçimi de ihalelerden aldığı bu avantaydı Mamak Ali'nin.

İhale saatinin bitmesine onbeş dakika kala Mamak Ali yabancı mütahide yanaşıp,

— Teklif vermiyor musunuz? dedi,

— Vermiyeceğim dedi yabancı mütahit,

Mamak Ali adamın kendisini atlatıp son anda komisyona zarf vereceğini, kendisiyle anlaşmaya yanaşıp avanta vermek istemediğini sandı. Adamı telaşlandırmak bir an önce anlaşmaya zorlamak için kendi teklif zarfını komisyona verdi. Kesin biliyorduki şimdi adam kendisini dışarıda bir köşeye çeker, avantasını verir, o da zarfını geri alırdı. Fakat işler Mamak Ali'nin düşündüğü gibi gitmedi. Adam çıkıp gitmiş bir daha da geri dönmemişti. Beklerken, ihale saati dolmuş ihale tek teklif sahibi olarak Mamak Ali'nin üzerinde kalmıştı.

İhale kendisinde kalınca çılgına döndü Mamak. İşi yaptırması mümkün değildi. Vazgeçse bütün sermayesini yatırdığı beşbin liralık teminat akçesi yanacak. Kendisini şaraba vurdu, yalnız geceleri içerken şarabın başına sabahtan oturmaya başladı. Birgün şarabı çekip Bayındırlık Müdürlüğüne gitti. Bayındırlık Müdürü uzaktan akrabası olurdu.

— Aman Müdür Beyim! Yandım Müdür Beyim! Benim derdime bir çare Müdür Beyim, ocağına düştüm, çoluk çocuğum sefil oldu bana bir çare göster Müdür Beyim diye yalvarıyordu,

— Şimdi inşaat mevsimi değil dedi, müdür, inşaatı baharın yapacağına dair bir dilekçe yaz, inşaat mevsimi olmadığını belirt, baharda yaparsın garajı, ne var? Bir garaj değil mi? Dört duvar, bu kadar sızlanmaya gerek yok ki...

Mamak Ali biraz teselli bulup çıktı Müdürün yanından. Bir dilekçe yazıp İskân Müdürüne koştu. «İnşaat mevsimi olmadığından garaj inşaatını, bahar aylarında yapacağımı bilgilerinize arzediyorum..» diyordu.

— Olmaz! diye hopladı İskân Müdürü martda bizim para geri gider, mali yılbaşı mart, ondan sonra yeniden geri gönderilip gönderilemeyeceğini bilemem, garajı şubat sonuna kadar yapmalısın,

— Delirdin mi sen? Müdür Beyim diyordu Mamak, heç bu karda kışda inşaat olur mu?

— Ya parayı yeniden göndermezlerse n'apıcaz?

Mamak, İskân Müdürünün boşluğunu öğrenmişti.

— Öyleyse ihale yapmasaydınız Müdür Beyim dedi, inşaat mevsiminde yaparım ben garajı, sizi mahkemeye verir paramı alırım,

Korktuğu başına gelmişti. Bakanlık parayı geri çeker, yeni mali yılda göndermezse, bu adam da kendisini mahkemeye verirse, yıkılmıştı...

— Ben sizi yarın çağırırım diye başından savdı Mamak Ali'yi.

Önce Vali Beye çıktı. Bütün ayrıntılarıyla anlattı işi, korkuyu filân bir yana bırakıp sordu,

— Bu durumda ne yapmamızı emredersiniz acaba?

— İhale yapmıyacaktınız efendim dedi Vali, iade edecektiniz parayı,

— Fakat efendim zatiâliniz diye kekeledi Müdür,

— Ben efendim dedi, böyle durumlarda müdürlerimin mevzuata uygun, değil mi efendim, mevzuata uygun hareket etmek gerekir, buyurun gidebilirsiniz...

Eliyle kapıyı gösterivermişti artık intihardan başka çaresi kalmamış insanların iç ezikliğiyle çıktı dışarı. Bu Vali, bu aksi adam diye düşünüyordu. Benim muhakkak müdürlüğümün alınması için bakanlığa yazı yazmıştır. Neredeyse ağlıyacaktı.

— Önüne bak üstad, dedi birisi döndü baktı Muhasebe Müdürüydü,

— Mahvoldum, dedi,

— Hayrola

Hemen anlattı derdini.

— Zor dedi, Muhasebe Müdürü, Bakanlık parayı yeniden göndermez, kullansaydınız der, mamafi bir çare var,

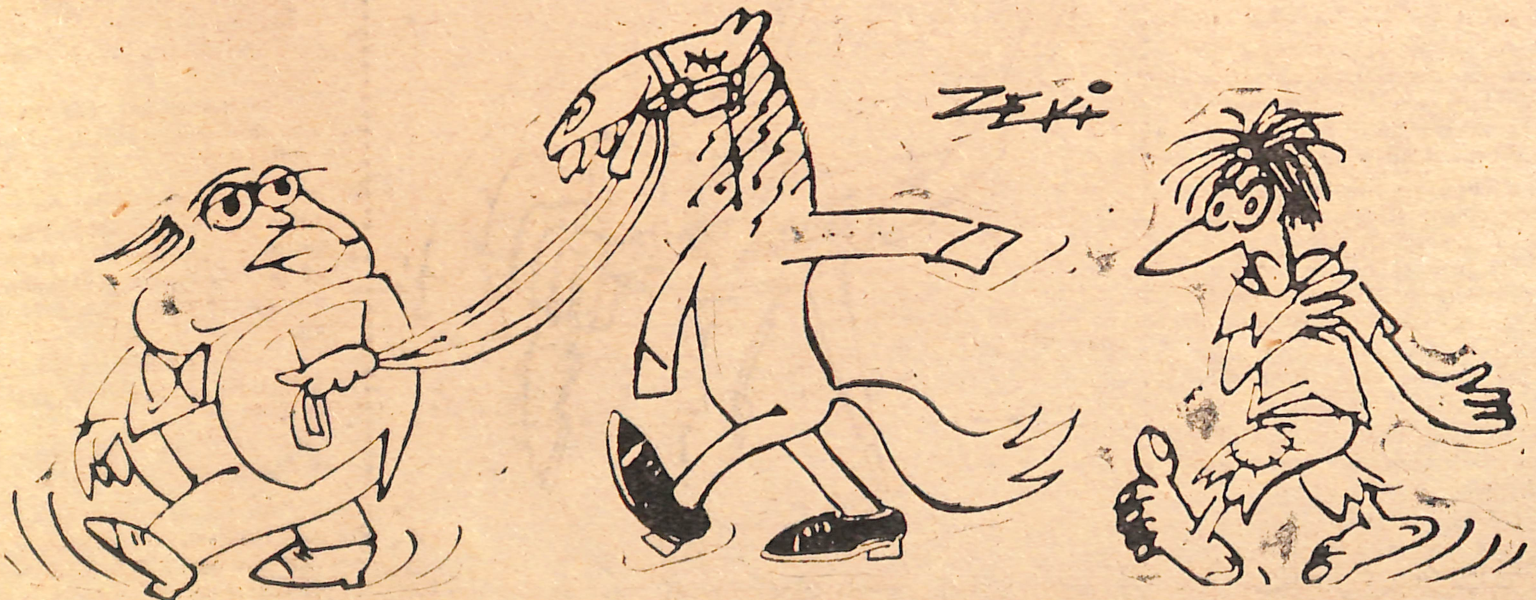
— Nedir diye ümidle sordu İskân Müdürü,

— Eğer mütahid itimat edilecek bir insansa garajı yapmış gibi para ödenebilir, martdan sonra kar kalkar, mütahid de garajı yapar, sen sağ o selâmet...

Muhasebe Müdürünün söylediğini ertesi günü kendi düşüncesiymiş gibi Valiye götürdü.

— Hayır, dedi Vali, ben yanımda çalışan daire müdürü arkadaşların işlerine böyle konularda karışmam, yapılmamış bir işin parasını ödemek suçtur, fakat ben bilmemiş olabilirim, değil mi efendim, malûm yöneticilik biraz cesaret işidir. Dosya önüme tam konursa, garajın yapıldığına dair keşifler, raporlar falan tamsa, değil mi, ben nereden bilebilirim gara-

(Lütfen sahifeyi çevirin)

— Dost başa, düşman ayağa bakarmış... Bu bize düşman mı reis?

jın yapılıp yapılmadığını... Buyurun gidebilirsiniz...

Yüzü gülüyordu Vali'nin. Demek düşüncesini beğenmişti. İskân Müdürü birden müsteşar adayı güvenini duydu içinde. Elbet cesaret işiydi yöneticilik, hizmet bekleniyordu kendisinden. Vali bile göz kırpmıştı. Elbetde koskocaman bir Vali açıktan açığa «yapılmamış işin parasını ödeyin, ben sonra size destek olurum» diyemezdi. Garaj yapılsın bitsin muhakkak takdirname verirdi bu Vali. Belki, bakanlığa yazar daha büyük bir ile atanmamı bile sağlar. Kendi dairesine girerken kendisini müsteşar olarak düşünmeye başlamıştı. Kademe kademe hizmet vererek gelmiş bir müsteşar...

Yine de bir kuşku vardı içinde garajın parasını yapılmadan yapılmış gibi gösterip öderse Mamak Ali bir oyun oynar mıydı acaba? Ya,

— Garajı yaptık, parayı aldık, deyip paranın üstüne yatırıverirse. Günlerce ikilem içinde kaldı. Mart yaklaşıyordu, bakanlık bir mart dedi mi parayı geri çekerdi. Garajı yaptırırsa takdirname alacağına kesin inanıyordu. Kentde güvenilen kimseleri dolaştı,

— Sakın ha, diyordu bazıları, yaz durumu olduğu gibi bakanlığa nasıl emir verirlerse öyle yap,

Kendisine yakıştıramıyordu bir müsteşar adayı olarak durumu bakanlığa yazmayı,

— Öde gitsin diyordu bazıları, Mamak buranın en asil ailesinin çocuğudur. Otuzbin liraya falan tenezzül etmez...

Bir arkadaşı,

— Öde parayı ama, dedi, elinden otuz bin liralık senet al, su koyuverirse parayı tahsil eder, garajı başkasına yaptırırsın...

Sonunda parayı ödemeye karar verdi Müdür. Dosya çabucak tamamlandı. Dosyadaki raporlara göre Mütahit Ali Şengezer İmar İskân Müdürlüğüne dörde dört boyutunda bir binek arabası alacak garajı yapıp teslim etmişti. Mamak Ali yirmialtı Şubatda aldı.

Dairedeki memurlar müdürü birkaç kez uyarmak istedilerse de,

— Görev efendim, biraz cesaret, memlekete hizmet için mevzuata sıkışmamak gerekir diye haşladı onları.

Kıs kıs güldü tecrübeli memurlar, ama daha fazla karışıp müdürün kızgınlığını üzerlerine çekmeye yanaşmadılar. Para işlerinde sorumluluk Müdüründü.

Küçük yerde yellensen kokusu üç günük yoldan duyulur. Mamak Ali'nin garaj yapmadan otuz bin lira para çektiği de çabuk duyuldu. Mart geçip Nisan gelince Müdür Mamak Ali'yi sıkıştırmaya başladı.

— Parasını peşin aldın çabuk yap şu garajı diyordu,

— Hayır demiyordu Mamak, tuğla ısmarladım, çimento ısmarladım, gelsin hemen diyordu.

Bir ara ortalıktan kayboldu. Müdür endişeyle evine gitti.

— İstanbula gitti, gelecek dediler,

— Kentlere akın devam ediyor —

«Yukarı tükürsen bıyık. Aşağı tükürsen sakal»!

Onbeşgün geçti, ne gelen vardı ne giden. Müdür yemeden içmeden kesilmiş yolda giderken her gördüğü adamı Mamak'a benzetmeye başlamıştı. Sonunda hademeyle karısını daireye çağırdı. Kadın, iki gözü iki çeşme,

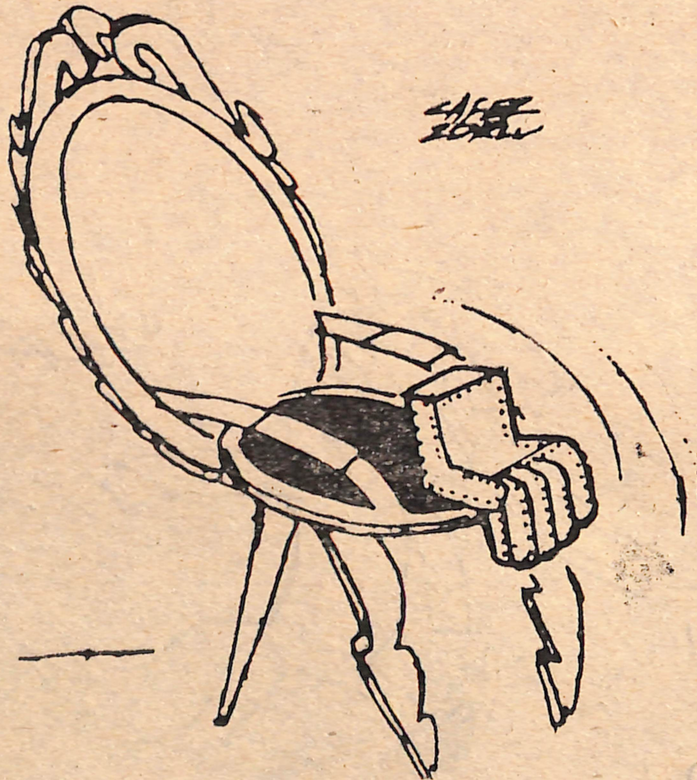
— Boyu yere gelsin, bizi bırakıp Almanyalara kaçtı beyim dedi.

Bütün kent kendisi yapılmadan parası ödenen garajı konuşuyordu.

İş Valiye kadar yansıdı. Vali hiddetden köpürmüş, ağzından tükürükler saçılarak kabul etti İskân Müdürünü.

— Nasıl yaparsınız efendim diye bağırıyordu, nasıl saçı bitmedik yetimin hakkı olan devlet parasını yapılmamış bir iş karşılığı olarak ödersiniz!

— Fakat Beyefendi, zatiâlinize haber vermiştim, diye kekeledi Müdür,

Yazısız

Vali bunu duyunca masasından fırladı, kızgınlıkla kalkarken ayağını masaya çarpmış canı acımıştı,

— Beni bulaştırmayın rica ederim! Ben böyle şeyi ne duydum ne gördüm! Çıkın dışarı! Dışarııı! Hakkınızda Müfettiş çağıracam...

Müfettiş tahkikatı üç günde tamamladı. Savcılık dosyaya göre hemen tutuklama kararı verdi. Onbeş gün sonra karısı «şerefine leke sürülmüş bir kocayla yaşayamıyacağını» öne sürerek boşanma dâvası açtı.

Cezaevindeki tutuklular da Müdürün anlattıklarına inanmıyorlardı.

— Haydi, haydi diyorlardı, kocaman garajı yapılmadan yapılmış gösterip devletin parasını mütahidlerle kırışmışsın,

— Deveyi hamuduyla bu herifler,

— Ulan iki cüzdan çarptık diye tıktılar içeri bizi be!

Karısıyla iki kardeşini öldüren onbeş yıla hükümlü bir tutuklu,

— Böyle herifleri asacaksın diyordu.

Karar celsesine çıkmadan Mamak Ali ziyaretine geldi. Elinde bir paket sigara,

— Geçmiş olsun beyim, diyordu, üzülme olur böyle şeyler, parayı oyunda üttürdüm, yoksa yapacaktım garajı, ne demek siz bana güvenmişsiniz, ben sizin yüzünüzü kara çıkarır mıyım?

Demir parmaklıkların arkasından denk getirip bütün gücüyle bir yumruk attı Mamak Ali'ye. Gardiyanlar koşuştular, onlara da birer yumruk. Yakalayıp zorla koğuşa tıktılar, girer girmez birisi,

— Ne o dedi, Mamak garaj parasını mı getirdi?

Bir yumrukda ona. Zorla ayırıp hücreye tıktılar. Hücreye girince yemeden içmeden vazgeçti. Girenlere,

— Burası müsteşar odası kapıyı vurup da girsene diye çıkışmaya başladı, ceza evi savcısı Manisa Akıl Hastalıkları Hastahanesine gönderdi.

Altında pijama, üstünde siyah ceket, beyaz gömlek, siyah kravatla bütün hastaların amiri oldu. Yanına yaklaşanlar bel kırarak selâm veriyor,

— Hürmetler ederim Müsteşar Bey diye söze başlıyorlardı.

Sevdiklerine hizmet yolunda neler çektiğini, Doğu Anadoludaki bütün illere garajlar yaptırdığını anlatır, bazan çok neşelenirse gömleğinin içinde sakladığı, boynundaki teneke madalyayı çıkarırdı.

— Bu madalya diyordu, hizmetlerimin karşısında bana verilmiştir.

Sonra birden hüzünleniyor, içini çekiyordu.

Hizmet için çok çile çektik biz, müsteşar oluncaya kadar nerelerden geçtik bir bilseniz.

İ. KAYNAR

TÜRKİYE YOLLARI

— HAN DUVARLARI GİBİ —

Hareket üçte idi, benim saat beş dedi
Bir-kaç yolcu hırsından yumruğunu dişledi
Muavin aynı sözü söylüyor kaç saattir
Kırkbeş kişi bindi ya, «Haydin ivas-Zara biiir...»
Koltuklar arasına kondu da oturaklar
Sığmayınca üst-üste bindi bütün ayaklar
Yanımdaki hanımın elleri kucağımda
Çocuğunun kafası dayalı bacağımda
Kulağı tırmalıyor çığlığı bir çocuğun
Bir bey'in kahkahası çınlıyor uzun uzun
Kaplamışken o mazot kokusu her bir yanı
Nefesleri tıkıyor bir cigara dumanı
Neden sonra sarsıldı altımızda otobüs
Gözümüzün önünde, geçen yollar hep dümdüz
Kilometre ibresi doksanbeşte duruyor
Fazla hız yapmak için şoför gaza vuruyor
Bir otobüs yetişip geçiyor bizi sonra
Bizim şoförde o an küfrün bini bir para
İnişlerde otobüs sanırsınız bir fişek
Ama çıkıyor birden karşımıza bir eşek
Şoför korna çalıyor, frenler cıyaklıyor
Fırlayan bir yolcu tam sırtımdan kucaklıyor
Yanımdaki hanımsa fırlıyor bana doğru
Yüzümüz çarpışıyor kaçsam da yana doğru
Özür diliyorum ya, kıpkırmızı kocası
Bir kavga tehlikesi geçiyor kısacası
Dışardan serince bir yel doluyor içeri
Geri geri kaçıyor telgraf direkleri
Ara-sıra bir oto geçiyor hep kayarak
Görünüyor camından çıplak baldır ve bacak
Şoförümüz görünce bıyıkları buruyor
O anda klaksona yumruğuyla vuruyor
Tekerlekler yollara aşkını anlatıyor
Yollarsa mutlulukla uzanmış hep yatıyor
Yanımdaki bayanın saçları omuzumda
Mışıl mışıl uyuyor, dudakları yüzümde
Bakıyorum bayanın korkuyla kocasına
Horul horul uyuyor, dayanmış arkasına.
Bir sarsıntı... Uyandım o kısacık uykudan
Yol üstünde koyunlar kaçıyordu korkudan
Camdan baktım dışarı aman-yaman sesiyle
Karşılaştım on-onbeş koyunun cesediyle
Çoban ile köylüler yetişemeden henüz
Gazladı bizim şoför yolları etti dümdüz
Alaca bir karanlık sarmadayken her yeri
Dendi Mola... Girdik bir çayevinden içeri
Otururken masada geldi bir akşam çayı
Çay diye getirilen halis bulaşık suyu
Çağırdı şoför bizi klaksonu çalarak
Kalktık bir bardak çaya yüzelli toslayarak
Bebekler viyaklıyor şu anda her kucaktan
Uuuuupuzunca bir hava çalınıyor plâktan:

«Amanın kör talihim, aman topal kaderim
«Aman Güllü Naciye, sen olmasan niderim?...»
Beyinler zonklamakta yolun sarsıntısından
Bebek bağırtısından, plâkların sesinden.
Bir bebeğin sillesi suratımda patlıyor
Bu şakayı görenler, gülmekten katılıyor.

Uykuya varmak için bu hırgürde ne mümkün
Kulaklarım vınlarken gözüm açık büsbütün
Birdenbire bir sesle durdu tüm gümbürtüler
Sessizliğe gömüldü bu sesle şimdi heryer
Bu garip yolculukla gidiyorken başbaşa
Rastlamıştık sonunda bir aşık arkadaşa:

«On yıl var ayrıyım Kösedağından
Nicedir uzaktım tereyağından
Bir meyve almadan komşu bağından
Huduttan hududa atılmışım ben...»

Tarihi sorarsanız: Yetmişyedi, ekim, iki
Apollo devrindeyiz, ayrılık da nedir ki?
Parayı kazandıysan uzun etme arkadaş
Bir anda evindesin, «beş dakikada Beşiktaş...»
Yalnız sen değilsin ki bir ufak iş uğrunda
Ömrünce koşup duran, hudutlardan hududa
Hollanda'da yattığın pansiyona yürüyüp
Kovdular da ne oldu, sokaklarda sürüyüp?
Ordan geçtin İsveç'e, oradan Almanya'ya
Atılıp kovulmakla destan oldun dünyaya.
Amerika, İsviçre... Bir-çok yerde çalıştın
Bu on sene içinde bir-çok işe karıştın
İşsizliğin gücüyle durmadın koştun yine
Nice nice engeli yılmadın aştın yine
Bir-çok yerlerden kaçmış ve de sepetlenmiştin
Bu yaşam kavgasında yenilmiştin, yenmiştin.

Şimdi de destledin paraları koynuna
Düştün sonunda işte, memleketin yoluna
Bir apartman dikersin, Sivas'ın göbeğine
Yatarsın yan üzeri, dünya senin neyine?

Gidiyorken gecede hep Tanrı'ya emanet
Karşıdan bir otobüs ediverdi işaret
Şoför birden bağırdı, muavini uyardı
Meğer ki ileride trafik kontrol vardı
Ayaktaki yolcular, hepsi de uzun uzun
Koltuklar arasına yattılar yüzükoyun
Üstlerine bir hanım uzandı ki canlı
Otobüsün içinde yürekler heyecanlı
Derken çıktı trafik, durdu bizim otobüs
Otobüsü taradı dışarıdan bir polis

Ve de «Tamam» diyerek yol verdi bize, «yürü»
Bir neşedir kapladı şimdi bizim şoförü
Ortadaki uzanan yolcular hep kalktılar
O sevinç ile bir de kahkaha patlattılar
Otobüs hep uçuyor, kilometre yüzyirmi.
Sanırsınız beygirler azıya almış gemi.
Şoförümüz vermeden önce yemek molası
Doldurdu otobüsü aşık dostun gür sesi:

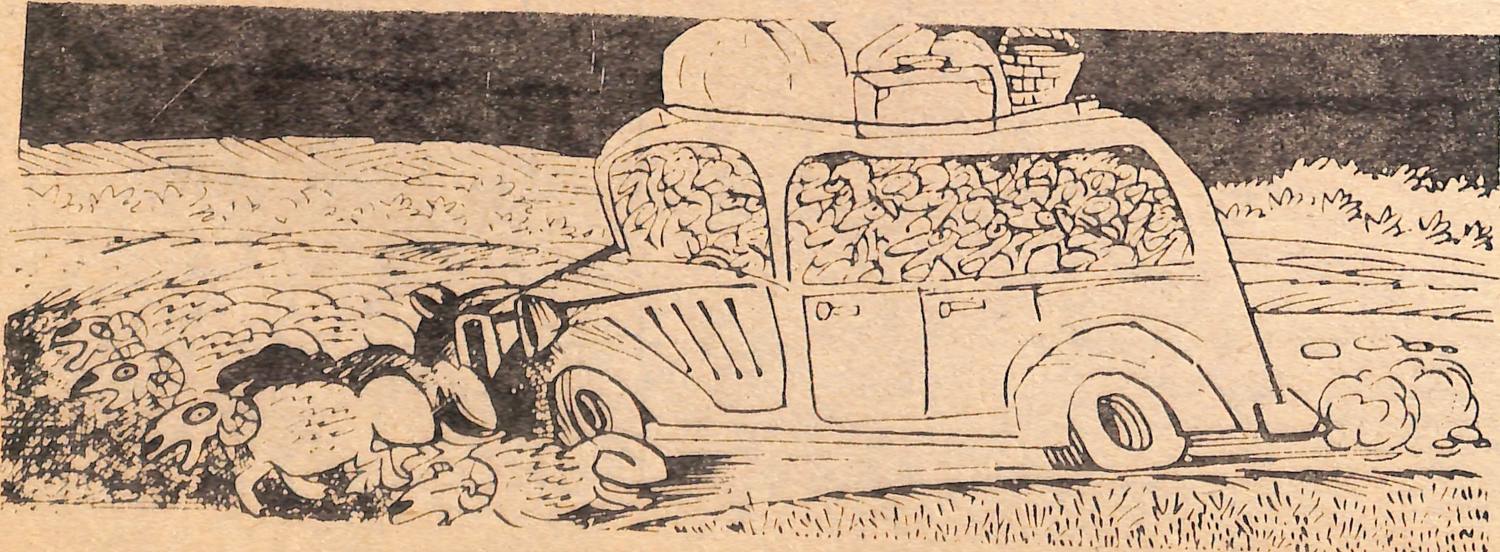
«Gittim fetheyledim Alamanya'yı
İsviçre, Hollanda, Avusturya'yı
Korkarım bu yolda yerim ayvayı
Halime gülmekten katılmışım ben.»

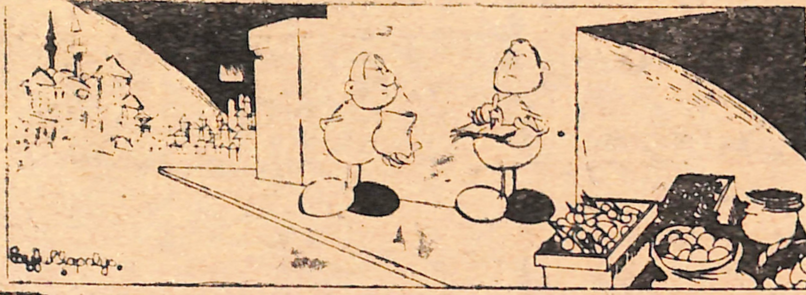
Yemekte etler kokmuş, ekmeklerse bayattı
Otobüs kalkarken de herkes uykuya yattı
Kilometer yüzyirmi, yüzyirmiyi aşıyor
Şoför hep kaşınıyor, gittikçe de coşuyor
Camdaki bir kırıktan soğuk bir yel esiyor
Köşede bir ihtiyar, «Öööööö, öööö» diye kusuyor
«Yemekte at eti var» diye söyleniyorlar
Sonra da aşık dostun sesini dinliyorlar.

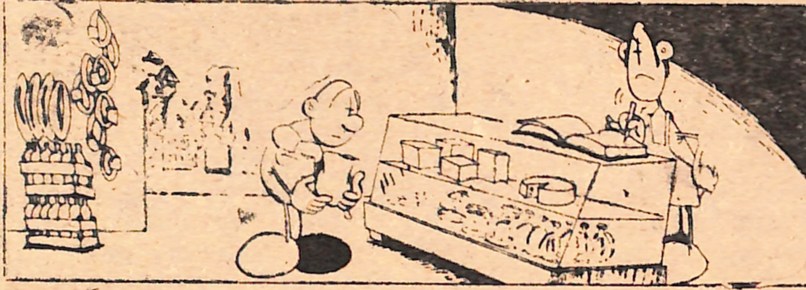
«Delikli peynire kaşar diyorlar
Herkes bu yolları aşar diyorlar
Bu yolda ölenler yaşar diyorlar
Zaralı Hüseyin Satılmış'ım ben»

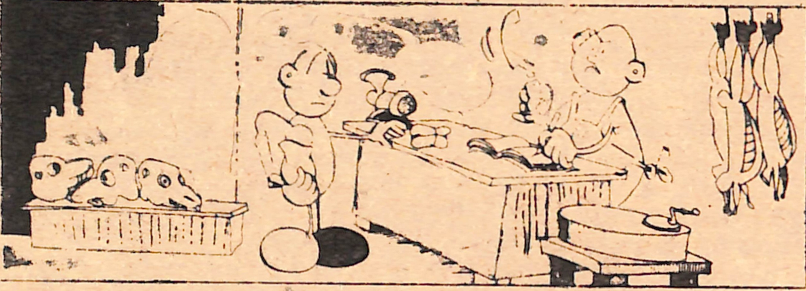
Bir ölüm kokusu var, korkarım her sözünde
Korkarım çıkamazsın trafik çıkmazında
Ey Zaralı Hüseyin, trafiğin adağı
Bahtına lânet olsun, aşamazsan bu dağı
Az değildir, bilirim, varmadan memlekete
Yolda fikir değişip geçip giden Cennet'e
Otobüs gider iken yüzkırk kilometreyle
Virajı alamadı, kucaklaştı dereyle
Gözümü açtığımda hastanedeydim
Sağdan-soldan, her yandan sargılar içindeydim
Hastabakıcı kıza sordum hemen ben onu
Dedim: «Bildin mi acep, Zaralı Hüseyin'i?»
Hastabakıcı kızsa:
«Öldü,» dedi, «az önce...»
Her tarafım sızladı bunları işitince.
Aradan günler geçti işte o andan beri
Ne zaman bir yol görsem kaçarım geri geri
Tepeden tırnağa tüm tüylerim ayaklanır
Ne zaman yola çıksam yüreğim bıçaklanır
Gözlerimin önüne gelir aşık arkadaş
Süzülür yanağımdan ıpılık bir damla yaş.

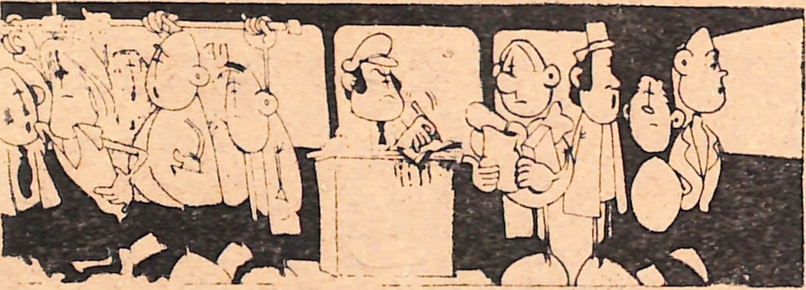
Yaşar HADİ ÖNDER

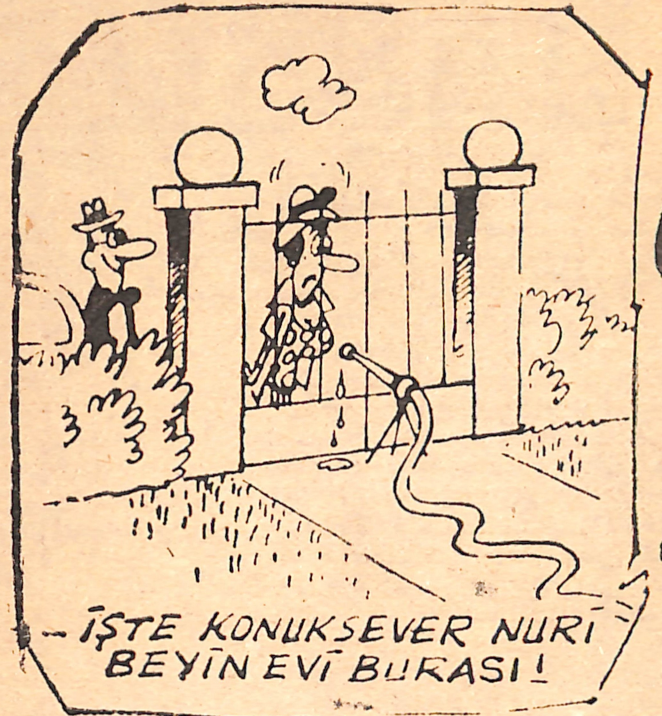

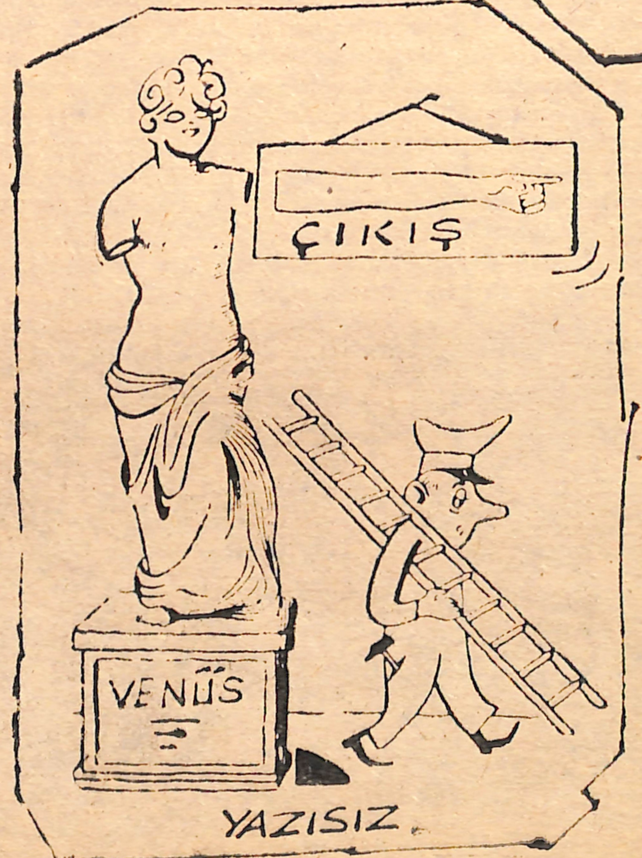

AT YARIŞLARI

Erol ilk defa karısını at yarışlarına götürmüştü.

Kadın:

— Kocacığım, dedi, 5 numaralı ata oynıyalım. Biliyorsun bu rakam oğlumuzun yaşıdır, belki uğurlu gelir bize...

Erol, karısının isteğine uyarak 5 numaralı ata oynadı. At birinci geldi.

İkinci koşuda kadın yine 5 numaralı ata oynamalarını teklif etti. Oynadılar ve kazandılar. Üçüncü koşuda da aynı şeyi yaptılar, bu kez de 5 numaralı at birinciliği aldı. Sıra dördüncü koşuya gelmişti. Erol yine 5 numaralı atın üzerine oynıyacağını söyliyerek gitmeye hazırlandı, karısı hemen kolunu tuttu:

— Aman kocacığım bu sefer başka ata oynıyalım, hayvancağız yorulmuştur artık!..

POKER

Dört arkadaş sabahın onunda pokere oturmuşlardı. Oyun gece saat üçe kadar sürmüştü. İçlerinden biri:

— Arkadaşlar, dedi, vakit çok geç oldu, gidelim artık yarın sabah gelir, devam ederiz...

Karşısında oturan oyuncu, biraz düşündükten sonra:

— Yarın sabah evleniyorum, gelemem dedi. Gece oynarız!

BAHİS

Bahse tutuşmayı seven evin beyi, birgün uşağını yanına çağırır:

— Veysel, yüz lira bahse girerim ki geçen gün bana hediye gelen pürolarımdan içmişsin!

Uşak başını sallar:

— Töbe, töbe beyfendi, benim hiç kumar oynadığımı gördünüz mü?

ndan

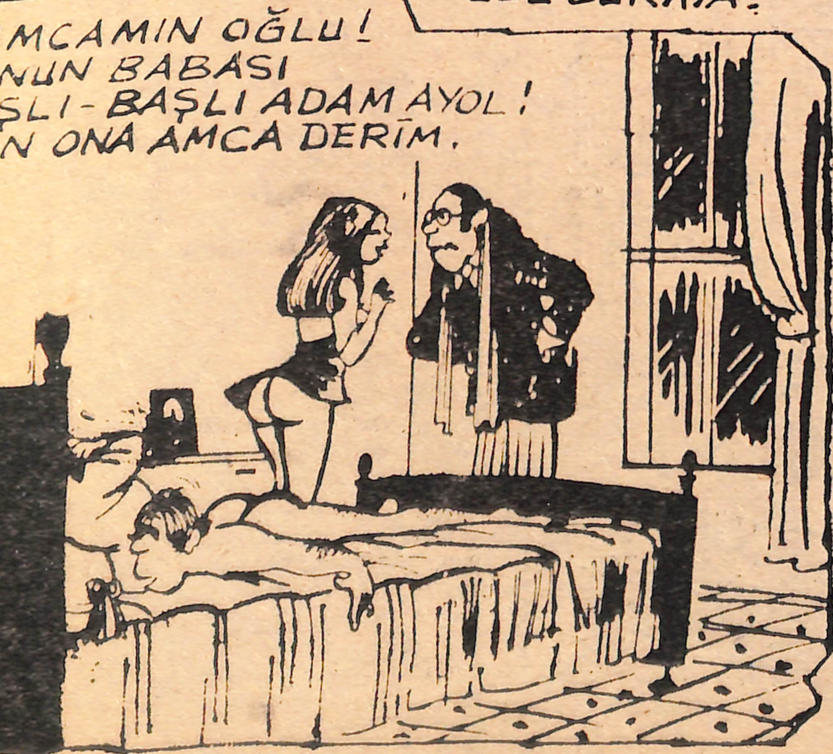
ndan

BALIKÇI

CANLI
CANLI

BAŞINA
ÇIKMA,
R SENİ KIZ!

ESKİCİİİ...
GEL BURAYA!

SEVGİLİ BOBİ

Yaşlı zengin kadının, sevgili köpeği Bobi hastalanmıştı. Baytara götürdü, muayeneden sonra baytar:

— Hamfendi, dedi, size bir müshil yazacağım yarın Bobi'nize içirirsiniz.

Kadın üzgün bir tavırla sordu:

— Öbür gün versem olmaz mı?

— Neden?

— Efendim yarın sevgili Bobi'nin doğum günüdür de.

MUTLULUK

İki kadın bir toplantıda oturmuş dedikodu yapıyorlardı:

— Zavallı Ayla çok mutsuz...

— Aaa.. niye, yeni evlendiği kocasıyla anlaşamıyor mu?

— Hayır, biliyorsun ki kocası denizci bir türlü mutlu edemiyor!..

— Anladım, daima seferde...

— Aksine, hiç sefere çıkmıyor!.

DENEME

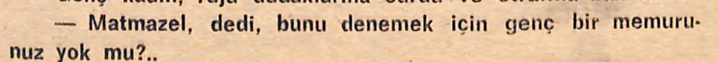
Genç kadın, beğendiği ruju aldıktan sonra tezgâhtar kıza sordu:

— Bu verdiğin dudak boyası sabittir değil mi?

— Evet bayan...

Genç kadın, ruju dudaklarına sürdü ve etrafına bakınarak:

— Matmazel, dedi, bunu denemek için genç bir memurunuz yok mu?..

GECEYARISI... Dışarda sağnak halinde devam eden yağmur, odalarda kapalı gözlere daha kalın perdeler çekiyor. Kapıda kalmış bir kedi arada bir miyavlarken, tahtaya geçen tırnaklarını sesiyle yarıştırıyor gibi. Evdekiler bu sesin her akşamki tekrarına alışkın olmalılar ki, kalkan, gelip kediyi alan çıkmıyor. Az sonra kedinin çığlıklı, acılı bir inleyişi duyuluyor. Ya tekme yemiş, ya da bir yere sıkışıp kalmış. Odada ışık yanıyor. Kalkıp giyinen bir kadın gözlerini sokak kapısına dikip bekliyor. Bir gelen var ve bekçi diye kullandığı kedi görevini yapmış durumda...

Nitekim, kapı yumruklanıyor. Koşuyor kadın, açıyor kapıyı. Gelen, geç saatlerin adamı olan kocası:

«— Buyur, geldin mi? Geç çabuk, sırılsıklam olmuşsun...»

Adam, sallanarak dengesini bulup ilerliyor. Oda ılık ama, yine de sıcak buluyor içersini:

«— Çıkar şu meretleri üstümden...»

Eliyle, tek tek soyuyor kocasının üstünde ne varsa. Oturtuyor köşeye.

«— Bi acı kahve yapayım mı?»

«— Tövbe yahu. Daha öğrenemedin mi huyumu? Sorulur mu ha?...»

Beklemeden koşuyor kadın. Kahvesini alıp getiriyor.

«— Sigaramı yak...»

Kahveden ilk yudum, sigaradan derin iki nefes. Açılıyor adam:

«— Bana bak yutturdum sanma. Ben geldiğimde sen uyuyordun...»

«— Vallahi değil, hiç sen gelmeden gözüme uyku girer mi?»

«— Işık sönüktü...»

«— Boşuna yanmasın, ziyan olmasın demiştim...»

«— Söyle bakalım, dün gece neden dayak yemiştin?»

«— Ayakta uyuyor, beni adam yerine koymuyor deyip...»

«— Ya önceki akşam »

«— Bir gözüm açık öbürü kapalı olunca sanki seninle dalga geçiyormuşum deyip...»

«— Eee, daha akıllanmadın mı sen ha? N'apıyorsun öyle?»

«— Valla bi şey yapmıyorum...»

«— Seni yalancı karı seni. Yalan yere yemin edilen evin ne beti, ne bereketi olur lan. Hem karşımda dudak kıvırırsın, hem de bi şey yapmıyorum dersin ha. Al bakalım bu bir, bu iki... Yetmez senin gibisine. Bu üç... Bu dört...»

Kadının «imdat» sesli çığlıkları pencereleri yırtıp sokağa, çevredeki tüm evlerin duvarlarına çarptı, uzun uzun yankılandı. Bitişik evdekiler uyandılar. Şaşkınlıktan «n'oluyoruz» diye birbirine bakan karı-koca, duydukları çığlığı hemen tanıdılar. Kadın:

«— Yine onlar...» dedi.

«— Bunun mutlaka bir çaresi olmalı...» dedi, kocası.

«— Var ya kadın razı değil ki.»

«— Dayak yemekten hoşlanıyor mu?»

«— O kadarını bilemem. Tüm komşular dedik; git bu evden, böyle adamla durulmaz, gençliğine yazık...»

«— Değil mi ya... Ne diyor onu söyle?»

«— Erkek adammış kocası. Erkek dediğin hem döver, hem sever diyor, kaderine küsüyor...»

«— Vay canına yahu. Ne erkekler varmış. Bana bak karı, getir şurdan maşayı bakayım...»

«— Yatakta ne işin var maşayla?»

«— Sana erkekliği göstereceğim...»

«— Hadi ordan sen de. Getirirsem maşayı, kafan gözün yarılır, bin pişman olursun.»

«— Peki peki, gel de uyu şimdi. Hani, şu kadın bağırırken ağzına bi şey tıkasa da herkesi rahatsız etmese ya...»

«— Duymayan kalmayacak ki, kocasının şanı, şerefi daha çok artacakmış...»

«— Dur... Ses tekrar başladı. Ölür bu kadın.»

«— Adam şaka olsun diye vurmuyor ya...»

«— Uykum iyice kaçtı. Bir bardak su getirsene...»

«— Şimdi sıcacık yataktan çıkılır mı, sabaha az kaldı, sabret...»

«— Asabım bozuldu, şu cigaraya uzansana...»

«— Aaa, ikimizi de zehirleyeceksin. Yatak odasında sigara içilmesine dayanamam. O pis koku uykularıma bile girer...»

«— Peki ben ne yapayım şimdi?»

«— Koyun, kuzu otlat...»

«— Terliklerimi bulamıyorum. Bari onlara bakıver...»

«— Sus, bak ne diyor kadın.»

«— Kafa mı kaldı duyacak...»

«— Beni kurtaracak erkek yok mu dediğini duymuyor musun?»

«— Oh, gidip polislik edelim.»

«— Sende hiç insanlık kalmadı mı herif?»

«— Sabahleyin vardı, akşamdan beri...»

«— Tuh senin suratına. Bu kez iyice bunalmış kadın, bir saate yaklaşıyor nerdeyse, ciğerlerine kan oturdu zavallının.»

«— Suyumu içseydim, cigaramdan bir nefes çekseydim, terliklerimi bulmuş olsaydım gider o hergelenin...»

«— Dur sen, ben seni göndermesini bilirim. Maşa... Maşayı istiyordun değil mi?»

«— Kim Ben mi istedim maşayı? Dur kalkma, dur diyorum...»

«— Al bakalım maşayı. Yer misin, yemez misin?»

Kalınlı, inceli bir curcuna da bu evde başladı. Pijamaları ile dışarıya fırlayan adam, sokak lambasının dibinde kalakaldı. Herkesin uykuda sanıldığı bu saatte, meğer onlar gibi uyanık olan başkaları da varmış ki; açılan birkaç pencereden alkışlar geldi:

«— Bravo beyefendi... Kurtar zavallı kadını...»

«— Ye onu be, çağır dışarı çıksın...»

«— Göster erkekliği namussuza. Yetti be...»

«— Şu kaçığı durduracak yok mu?»

İrkildi, damarlarına taze kan doluverdi kahramanın. Bir de öğrenirlerse sokağa nasıl, niçin fırladığını. Adımları «bağaran» kadının sesine doğru yöneldi. Kapıya gelince tereddüt etmeden yumrukladı:

«— Ayıptır, bir kadın bu kadar dövülür mü?»

— Tutun! Benden kaçan bu adam tehlikeli!..

Pencerelerden alkışlar, hakaretler, bravo'lar birbirine karışarak yükseldi. Kahramanın da cesareti artmış, öfkesi daha kabarmış olarak kapıyı vuran yumrukları sertleşti; çok geçmeden de kapı açıldı. Çıkan kadının kocasıydı:

«— Kapımı ne vurup durursun teres? Sen de mi kaşınıyorsun?»

«— Ağzını topla, senin karşında...»

«— Bi toplarsam o ağzını bi daha hiç açamazsın. Yürrü, burası benim evim, kimse karışamaz..»

Pencerelerden «yuhh» nidaları birden çoğalıp konuşmalarını kesti. Adam, sinirlenip kapıyı Kahraman'ın yüzüne kapatacak oldu. Ama, içerden bir el önledi kapamasını. Karısı göründü, kocasını içeriye çekti, kendisi öne atıldı:

«— Kim miş o? Hangi namussuz bu saatte gelip de kapımı çalmış bakayım? Vay sensin ha? Seni gidi ırz, namus düşmanı. Vurup gebertmeli seni. Katil yapacaksın kocamı. Silâhını almaya girdi içeriye. Defol... Defol... Defol...»

Kahramanımızın pijamasının paçaları bolcaydı. Takıldı mı, tökezledi mi nasıl olduysa düştü yere. Sonra, tepesinde kapanan bir pencerenin tok sesinden kuşkulandı, kalktı, koşmaya başladı. Olayın geçtiği evin kapısında tekrar adam görünüp de onu aramaya başladığında çoktan karanlık bir köşede nefesini tutmaya çalışıyordu.

Onu kurtaran da yine karısı oldu. Gelmiş, tepesine dikilmiş, maşa tutan elini karşılara sallayıp bağarıyordu:

«— Herkes evinde, karısının koynunda uyurken sana mı düştü erkeklik Niye karışırsın, niye bulaşırsın elin çirkefine?»

Mahalle bekçisi gelip kadına sordu:

«— Nedir mesele, niye...»

Karısından önce atıldı gecenin Kahraman'ı:

«— Aman kardaşım, şu elindeki silâha iyi bak, elindeki...»

Bekçi, baktı baktı ama, kadının elinde maşadan başka bir şey göremedi.

«— Nerde o silâh?»

«— Maşa deyip geçme kardaşım. Onun n'olduğunu ben bilirim, ben..»

Tuttu yakasından kocasının, yürüttü önünde, evlerine vardılar. Girer girmez sırtına yedi maşa darbelerini.

«— Vurma hanım, vurma... Bak, ne yaptım sana? Suçum ne?»

«— Sana mı kalmış erkeklik taslamak, sana mı kalmış? Al bakalım...»

«— Sen demedin mi? Git, kurtar kadını diyen kim?»

«— Hıh, sen ha? Sen kendini kurtar şimdi. Seni rezil herif seni. Kapıları yumruklar, mahalleyi uyandırır, sonra da kaçarsın ha...»

Çevredeki komşular bir süre daha uyuyamadılar. Ama, yine de kimse evinden çıkıp «imdat» diyen Kahramanı kurtarmaya gelmedi.

Nurettin TÜRKER

Demirel, «Ben ipten korkmam» dedi. — Gazeteler —

Akbaba

Haftalık Siyasî Mizah Mecmuası

SAHİBİ :
Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden
Ergin Ortaç

Dizildiği ve basıldığı yer :
Dilek Matbaası
Tel : 26 63 78

İDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer Caddesi
No: 8 - 10, Daire 3, İstanbul
Telefon : 22 18 11

İLÂN FİYATI : Kapak içi santimi 60 lira, iç sayfalar 65 lira.
Fiyatı : 4 T.L.

ABONE FİYATLARI : Yurt içi yıllığı 200 — TL. Altı aylığı 100 TL. Yurt dışı yıllığı 400 — TL. Altı aylığı 200 — TL.

Dağıtım : Hürriyet Gazete Dağıtımı A.Ş.

DUR!

Pot kırardı şaban,
Durmadan...
«Pot kıracaksın gene»
Dedi ihsan
«Dur, lan!»

UYGUNDUR!

Usta kızarsa
Çırağına,
Elbet «EŞEK!» der
Sucuk fabrikasıdır
Çünkü,
Çalıştıkları yer!

İŞE GELİNCE...

Lâflar yuvarlak,
Nutuklar parlak!
İşler ise,
Yarım yamalak!

BAKMAYIN ÖYLE!..

Bilir misiniz,
Ben kimim?
Ne şeytanım,
Ne cinim,
Ben de insanım.
Benim de var
Bir evim!
Bakmayın,
Bana öyle...
İçinde yoksa da
Sevenim,
Sevdiklerim!..
Bütün evler
Benim evim!
Hele şu fakir semt,
Baştan aşağı
Benim!
İçinde yaşarken
Açlar,
Bir lokma ekmekle
Kendi kendimi
Yerim!

YAN ÖDEME!

Yan yan gitmekle,
Vermezler
(Yan ödeme!)
Doğru dürüst yürü
Arkadaş,
Yan yan gitme!
Yapma Rıfkı,
Etme eyleme!
«Neden vermesinler?..
Belki verirler...»
Deme.

Bir Haber!

İzmit'e bağlı Maşukiye köyünde bir kişi, gölgesine basan genci tabanca ile vurarak ağır yaralamış.

Şaban Kılıç, gelmiş kahvenin önüne, bir masaya otururken İsmail Alış adında bir genç basmış Şaban'ın gölgesine. Şaban fena bozulmuş, deli olmuş...

«Vay» demiş «sen benim gölgeme basarsın ha!» diye çekmiş tabancayı İsmail'i ağır yaralamış.

Şaban'da pek Şabanmış doğrusu. Köy yeridir insan okuma-yazma bilmeyebilir ama, bir bilene yazdırmaz mı? Hani parklarda «çiçeklere basmak yasaktır» diye yazılar okuruz.

Bu Şaban Kılıç'da, madem gölgesine basılmasından rahatsız oluyor, istemiyor... insan gölgesine bir tabelâ koymaz mı o zaman!

«Gölgeme basmak yasaktır!» diye.. Ama, olaydan sonra kaçan Şaban'ı jandarmalar arıyormuş. Kodese girer de belki aklı başına gelir Şaban'ın o zaman böyle bir önlem alır herhalde.

BALIK AKINI!

Balıkçı bağırıyor,

«Vay babam vay!.. Derya kuzusu bunlar, derya! canlı canlı.. oynar oynar!» Bakıyorsunuz, balıklar gerçekten oynuyor. Oynuyor ama, nasıl oynuyor? 50 ile 60 lira arasında oynuyor. Balık akını oldu, palamut akını. Ama balıklar hiç bir zaman 15 liraya inip 15 ile 20 lira arasında oynamadı. Eğer balıklar 15 ile 20 lira arasında oynamağa kalksa idiler, balık ağaları buna asla izin vermezlerdi.

Balıklar da canlı canlı olduğuna göre, soluğu denizde alırlardı.

Denizlerimiz kurudu, derken... deniz bize sululuk yapıp, bol bol balık veriyor. Ama o kazıkçılar, çıkarcılar, balık ağaları, halkın ucuz balık yemesine karşı çıkıyorlar.

Halk ise, 15 liraya alıp yiyeceği palamutu, 50 liraya aldığının farkında olmadan, uzun zaman hasret kaldığı palamuta, fiyatına bakmadan hasret gideriyor. Duyar gibi oluyorum. «Buna da şükür!» diyor «Palamut yüzü gördük!»

KÖPEĞİNİ SEVEN ADAM!

HASAN Göbekoğlu köpeğini çok severdi. Böylesine köpeğine düşkün, köpeğini seven kişi az bulunurdu.

Ne var ki, Hasan Göbekoğlu'nun köpeğine kasaptan bir kemik alıp önüne koyduğunu gören olmamıştı.

Maddi olanaklardan yoksun olamazdı. Hasan Göbekoğlu fabrikatördü!.. Peki, o halde neden bir kemik alıp, çok sevdiği köpeğinin önüne koymuyordu? Siz de merak ettiniz, öyle değil mi sevgili okurlar?

Ben de sizin gibi merak ettiğim için Hasan Göbekoğlu'na yaklaşıp sordum: «Sayın Hasan Göbekoğlu, köpeğinizi çok sevdiğinizi biliyoruz, peki, bu kadar sevdiğiniz köpeğinize neden kasaptan bir kemik alıp önüne koymuyorsunuz Hasan Göbekoğlu yüzüme dik dik baktı, «Buna gerek var mı?» dedi.

«Neden olmasın köpeğin en çok sevdiği şey kemiktir!» dedim.

«Onu ben de biliyorum.» dedi «Elbette kemiktir! Ben bu köpeği sokak sokak, cadde cadde niçin dolaştırıyorum sanıyorsunuz? kemik için efendi, kemik!» «Anlıyamadım!» dedim «sokaklarda kemik olsa, sokak köpeklerinden sizin köpeğe kalır mı?»

«Çok safsınız!» dedi Hasan Göbekoğlu!.. sahiden saf!» «Neden?» dedim. «Nedeni var mı?» dedi «şuraya bak, şu gelene!..»

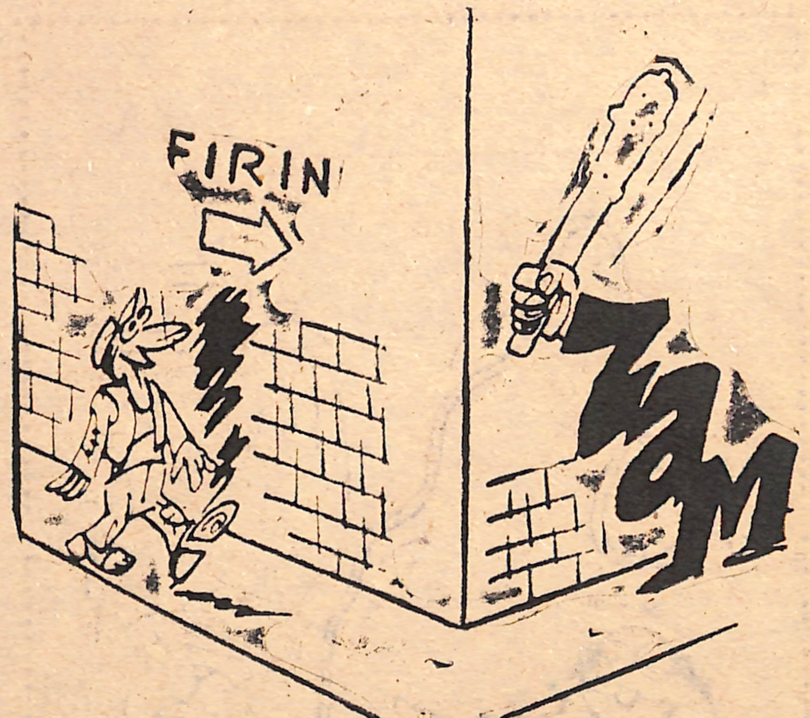
Baktım, uzaktan bir adam geliyordu. «İşte» dedi «Ben köpeğime kemiği bunlardan alırım. Bedava tarafından Neden para verip alayım kasaptan?» Hâlâ birşey anlamamıştım. Bir şey anlamadığımı çakan, Hüsnü Göbekoğlu: «şu adama bak!» dedi «Bir kemik, bir deri değil mi?»

«Evet, öyle!» dedim.

«Tamam işte!» dedi «Ben deri fabrikatörüyüm... Yani derici! Şimdi köpeğime söyleyeceğim kelimeler sana durumun vaziyetini açıklıyacak!»

Köpeğine, adamı göstererek:

«Kemiği senin, derisi benim!» dedi.

— Ekmeğe zam yapıldı —

ÇIRILÇIPLAK!

Çıktı bahçeye
Güzel kadın çırılçıplak!
Birdenbire nasıl kızardı
Utancından,
Ham elmalar, bak!

SİZİN İÇİN...

GÜLME KOMŞUNA...

Yaşlı öğretmen, şapkasını öğretmenler odasında unutmuştu. Merdiven çıkmayı gözü kesmeyince öğrencilerden birine, şapkasını getirmesi ricasında bulundu.

Çocuk, şapkayı elinde değil başında getirdi. Yani, öğretmenin şapkasını giymişti. Arkadaşları onu görünce gülmeğe başladılar.

Öğretmen, şapkayı gülen çocuklardan birinin başına koyup söylendi:

— Gülme komşuna, gelir başına.

Nail Tekin ÖNDER
Alsancak Ortaokulu
Matematik Öğretmeni

İZMİR

KARBÜRATÖRDEKİ SU

Kadın, yorgun argın kapıdan içeri girdi. Sırılsıklamdı.. Üstelik perişan vaziyette elbiseleri yırtılmış, üstü başı çürükler içindeydi... Kocası telâş içinde sordu:

— Aman karıcığım, araba ile gezmeye gitmiştin.. Bu ne hal böyle?

— Arabanın karbüratörüne fazla su kaçtı da...

— Karbüratöre fazla su mu kaçtı Peki, araba nerede... Gidip bir bakayım...

— Zahmet etme... Yolda gelirken, göle düştü... Gölün dibinde yatıyor...

Hilmi KURAN

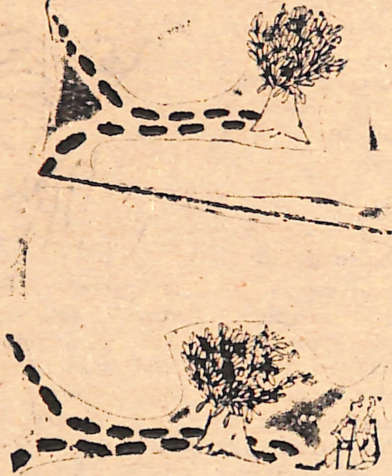

Abdullah ERTOĞLU

OLMASAYDI

Önce taradı saçlarını
Çıkardı boya kalemlerini
Dudak rujlandı
Gözler rimellendi
Birazda yüze pembelik
Ve de bir sahte ben yanağında
Şiş karnına takıldı gözleri
Ah dedi olmasaydı şu gebelik...

BEDRİ APPAK
P.K. 90 Ödemiş - İZMİR

Yazısız

ÇOCUKTAN AL HABERİ

Koca öylesine titizdi ki
Konuşmasında yemesinde içmesinde
Hani dışarı hiç lâf sızdırmazdı
Hiç bir konuda
Karısı desen öylesine
Tencere yuvarlanmış sanki
Kapağını bulmuş.
Çocukları Ali değişik biri
Biliyor musunuz der
Annem önceleri kız değil de dulmuş...

BEDRİ APPAK

TEMEL İLE FAZIL

Temel,
Trabzon uşağı
Dört yıldır asker kaçağı.
Birden çekti bıçağı

— Yedum senu Fazıl...
Sağ pırakmıyacağım
Derini yuzip
Davula takacağım!

Rakibi de hızlı
Trabzon'un
Deli Fazıl'ı
O da çekti bıçağı.

— Ula..........
Dur pakayum da!
Bu deriyi takamiyacağsun
Davula
Cördinmi, ha ula haaa!

Fazıl beş altı kez
Kendi karnına,
Soktu çıkardı bıçağı
Halâ gülüyordu
Bir davul derisine
ölüyordu...

M. Necip UĞURCA

ÜRETİCİ

Ticaret Bilgisi öğretmeni, «Üretici» sözcüğünün anlamını açıkladı, birkaç örnek verdi. Acaba öğrenciler konuyu anlamışlar mıydı? Bunu öğrenmek amacı ile öğrencilerden birine:

— Siz de bir başka örnek veriniz, dedi.

Çocuk, bir an düşündükten sonra öğretmenini yanıtladı:

— Ebe!

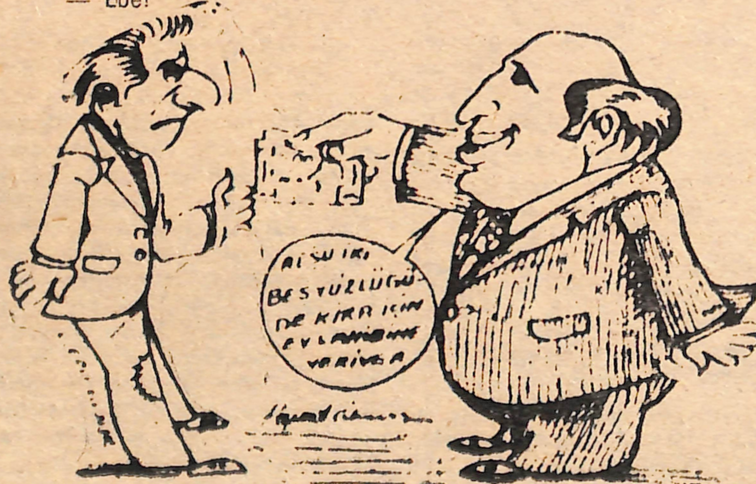
ONA GÖRE

— Affedersiniz beyefendi, yanınızdaki bayan karınız mı yoksa metresiniz mi?

— Sana ne terbiyesiz herif?

— Kızmayın beyim. Hesap pusulasını ona göre hazırlayacağım..

Hilmi KURAN

Haşmet CİHAN

HESAP KESME

Büyük bir inşaatın müteahhidi çalışan işçileri ve yapılan işleri kontrola gelmişti.

İşçilerin yanında, elleri ceplerinde etrafa bakan bir genci görünce kızarak bağırır:

— Ben böyle adam istemem, al hesabını buradan defol diyerek hafta başından o güne kadarki hesabı gence ödeyerek oradan kovmuş.

Adam gittikten biraz sonra ustabaşını, sinirli bir şekilde çağırarak:

— İşçiler çalışmadan elleri ceplerinde etrafa bakıyorlar sen bunları görmüyor musun?

— Ustabaşı, beyefendi kimden bahsediyorsunuz bütün işçiler arı gibi çalışıyorlar.

— Kimden bahsedecem. Az evvel buradaki genç adamdan söz ediyorum. Hesabını kesip kovdum.

Ustabaşı etrafına şöyle bir baktıktan sonra:

— Beyefendi o bizim işçimiz değildi. İnşaatı merak etmiş bakmaya gelmişti.

S. SAİT KIRBAĞ
E. K. İ. İnzibat Âmiri
BARTIN — AMASRA

PAUL Dourlon, odasında, sigara üstüne sigara içerek kafese kapatılmış bir aslan gibi dolaşıp duruyordu.

Açmış olduğu diskotek iyi işlemiyordu. Esaslı bir reklâma ihtiyacı vardı. Reklâm ise para isterdi. Borçluları borçlarını ödemiş olsalardı, parası olacaktı.

— Böylesine budala olmasaydım bu duruma düşmezdim, diye mırıldandı.

İş hayatına atılmadan önce amcasından kalan büyük mirası tasasızca harcamıştı. Hiç tükenmiyecek gibi gelmişti bu servet ona. Bir sürü dostuna sermaye teşkil edecek olan borçlar vermişti. Örneğin Xavier Colin kendisinden aldığı iki yüz bin frankla bu gün gayet iyi işliyen bir nakliyat acentası sahibi olduğu halde, geniş bir yaşam sürdüğü halde, borcunu halâ ödemiyor ve parasını ne zaman istiyecek olsa iki yakasının ucunu güçlükle bir araya getirdiğinden dem vuruyordu.

Xavier'in evi çiçeklerle süslü kocaman bir bahçenin ortasındaydı. Serveti arttıkça evini ve eşyalarını zenginleştiriyordu ama dostlarına karşı olan cimriliği de artıyordu.

Paul uzun süre düşündükten sonra kararını vererek bürosundan çıkardığı tabancayı cebine koydu. Tehdit ile belki daha kısa yoldan parasını geri alabilirdi. Merdivenleri indi, arabasına atladı.

Bir arka sokağa parkettikten sonra arabasını, Xavier'in güzel evinin kapısını çaldı. Xavier açtı kapıyı. Zira hizmetçisi Madeleine iki günlüğüne annesini ziyarete gitmişti.

Paul içeri girerken etrafa bir göz attı, holde yeni bir acem halısı, oturma odasında da değişik koltuklar vardı.

— Yeni eşyalar almışsın, bu günlerde işlerinin iyi olduğu görülüyor, bana olan borcunu da ödiyeceğini umarım, dedi Paul.

— Evet... Eşyalarda bazı değişiklik yaptım.. Ama bu da bir hayli masrafa girdiğimi gösteriyor... diye kekeledi Xavier.

— Yeter artık! Evine yeni eşya alacağına bana olan borcunu ödeseydin...

Ve Paul, Xavier'in yakasına yapıştı. İki erkek arasında küfürler yer almağa başlayınca, Paul, tam zamanıdır diyerek elini cebine sokarak tabancasını çıkardı.

Xavier, benzi sarararak:

— Dur, dedi, kasamı açayım ve kalan birazcık parayı vereyim sana... Ne kadar kaldı bilmiyorum ama...

Odadan çıktı. Ona hiç bir zaman güvenmiyen Paul, sessiz adımlarla peşinden gitti. Büronun aralık kapısından, kasanın şifresini çözdüğünü görüyordu. Xavier, deste deste paralarla dolu olan kasadan bir beş yüz franklık çekerek cebine koydu. Paul'e vermek istediği bu kadardı kuşkusuz.

Hiddetle odaya dalan Paul:

— Utanmaz adam, diye bağırdı. Kasan para ile doluyken bana sadece beş yüz frank vereceksin ha...

Komşu Kadın

— Ama...

Xavier daha uzun konuşamadı. Çılgına dönen Paul çoktan çekmişti silâhının tetiğini. Cansız, yere yığıldı Xavier.

Bir an şaşkın, çevresine bakındı Paul. Sadece onu korkutmak istemişti. Niyeti öldürmek değildi... Bilmiyordu nasıl yapmıştı bu işi.

Ama artık, bunu düşünmenin sırası değildi, olan olmuştu bir kere. Kendini savunma durumunda olmadığından, derhal yatak odasına çıkarak bir valizle bir çift eldiven alarak yeniden aşağı indi. Kasada ne bulduysa, altın külçelerine varıncaya kadar valize doldurdu. Sonra da kendi borç senetlerini aldı. Hiç bir kuşkuya yer bırakmaması lâzımdı. Sadece Xavier'e verdiği iki yüz bin frangı geri almakla yetinmeği ne kadar çok isterdi oysaki...

O an, holden bir ses:

— Xavier... Xevier... Hu, hu... neredesin sevgilim? Ben geldim...

Paul derhal açık pencereden atlıyarak servis kapısına yöneldi. Gelenin, komşu kadın Anna olduğunu anlamıştı. Bahçeleri bitişikti Xavier ile. Her zaman kolayca açılan mutfak kapısından giriyordu kadın dostunun evine. Bu kapı iki komşunun sınırı idi aynı zamanda.

Ve bir anda, Xavier'in sevgilisi Anna'nın suçsuzluğunu kanıtlıyacak olan ideal bir tanık olacağını anladı.

Tabancayı genç kadının bahçesine fırlattıktan sonra, büyük bir rahatlıkla arka sokakta bıraktığı arabasına doğru sessizce yürüdü. Hiç kimseye rastlamamıştı.

Anna, ağır ağır, büroya girdi. Xavier'in masa üzerindeki piposu halâ yanıyordu, ama kendisi yerde yatıyordu.

— Bir kalp krizi... diye bağırdı.

Üzerine eğilince, göğsündeki kanı görerek, kalp krizi sonucu değil, vurularak öldürüldüğünü anladı.

Anna'daki ilk tepki, kendini yoklamak oldu: hayır, hiçte üzüntü duymamıştı. Demek, kısa bir süre evvel başlıyan ilgilerine rağmen, sevmemişti Xavier'i. Neden?... Bilmiyordu, ama onu cansız görmekle üzülmediğine göre, sevmemişti demek!

— Böylesi daha iyi, diye mırıldandı.

Xavier'in piposu halâ yanık olduğuna göre, cinayet yeni işlenmişti. Birden dehşetle titredi. Polisi çağıracak olursa, orada o an bulunuşu bütün kuşkuları üzerine

çekmiyecek miydi? Polisler öyle olmıyacak şeylerden kuşkulanıyorlardıki... Aralarındaki kısa maceradan ötürü, bunun ihtirasla ilgili bir cinayet olacağını düşünerek kendisini tutuklıyacaklardı. Ağlamıya başladı.

— Hapse girmek istemiyorum... Hapse girmek istemiyorum...

Ne yapacağını, nasıl bir karar alacağını bilemiyordu. Oh, aklı başında bir dostu olsaydı... Ondan bir akıl alsaydı!

Arkadaşları gözlerinin önüne geldi: Mireille çok geveze, Jean yeteri kadar ciddi değil, Richard ise güvenilecek biri değildi.

Sonra, gözleri parlıyarak:

— Paul Droulon! diye mırıldandı.

Paul, zeki, becerikli, ciddi, samimi ve ağırbaşlıydı. Bu kötü durumdan onu sadece Paul kurtarabilirdi.

Geldiği yoldan sessizce çıkarak, arabasına atladı ve Paul'un kapısını çaldı. Kapıyı açan Paul, karşısında Anna'yı görünce sapsarı oldu. Kadın onu kaçarken görmüş müydü yoksa? Ama hayır, olanaksızdı bu. Aksi yönlerdeydiler o an. Anna, evden içeri girdikten sonra, büyük bir saflık içinde başına gelenleri, perişanlığını anlattı.

Paul onu dinlerken, bir şeyler yapmak sıkıntısı içinde ceketini düzeltip duruyordu. Ve o an, Xavier ile birbirlerinin yakalarına yapıştıkları zaman olacak, düğmesinden birinin eksik olduğunu farketti. Felâketti bu.

— Polise haber vermediğim iyi oldu değil mi

— Çok iyi oldu Anna. Yoksa derhal kuşku altında kalır ve yakalanırdınız.

Ceketini sakin bir tavırla çıkararak bir iskemlenin üstüne koydu.

— Biliyor musunuz Anna, sizi her zaman beğenirdim ben...

— Oh, teşekkür ederim... Ben de sizi. Ve bu nedenden hemen size geldim ya.

— Eğer sizi sorguya çekecek olurlarsa, bütün öğleden sonrayı beraber geçirdiğimizi söylersiniz.

— Paul! Harikulâde bir şey bu... Bir yalancı tanık olmanız, benim için büyük bir yardım...

Paul'un boynuna sarılarak yanaklarından öptü.

— Eşsiz bir erkeksiniz.

Kadın bütün saflığı ile ona güveniyordu.

— Cuma akşamındayız, dedi. Xavier'in hafta sonunu yalnız başına balığa çıkmakla geçirdiğini bilir herkes. Bu nedenden hizmetçisi de iki günlüğüne annesini ziyarete gitmiş - ceset pazartesiye kadar farkedilmez. Biz de bu süre, suçluyu ararız.

Anna ellerini çırparak:

— Güzel bir fikir, diye cevap verdi.

— Bazı kanıtlara da ihtiyacımız var. Siz cesaretli bir kadınsınız. Anna. Xavier'in evine döner, katilin düşürmüş olabileceği şeyler var mı bakar mısınız? Örneğin bir mendil, yada bir düğme gibi şeyler... Sonra, oraya girdiğiniz zaman bir yerlere de dokunmuş olmalısınız, masa üzerine filân... Elinize bir bez alın, eldiven giydikten sonra her yerin tozlarını alın, parmak izlerini silin...

— Oh, hiç bir yere dokunmadım...

— Farkında olmadan dokunmuş olabilirsiniz...

— Çok doğru. Sizin gibi akıllı ve iyi kalpli birine koşmuş olmam ne şans...

Bir saat sonra, Xavier'in üzerine bir örtü örtüp -onu görmemek için - Anna bürodaki, hatta holdeki bütün masa üzerlerini, kapı tahtalarını silerek tozlarını almış, Paul'ün bütün parmak izlerini yok etmişti. Yerleri de iyice gözden geçirmiş ve yine Paul'ün ceket düğmesini bularak sevinçle almıştı.

— Ne buluş Anna! Siz bir Şerlok Holmes olmalıymışsınız... Bu lacivert düğme, katilin bir denizci olduğunu gösteriyor.

— Çok doğru.

İki saat sonra, hava iyice kararmış ve Anna kendi evine dönmüştü. Hiç te rahat değildi yüreği. Sessizlik içinde, yapayalnız evinde, endişeden kıvranmağa başladı. Gerçek bir dost olan Paul, onun yüzünden bir tehlikeye atılmış olmuyor muydu? Ya polisler onu katilin suç ortağı olarak suçlarlarsa? Hatta, hatta, katilin ta kendisi sanırlarsa? Bir melek olan Paul'ün katil diye yakalanmasına yüreği dayanamazdı.

— Hayır, diye diklеşti, böyle dürüst kibar dostun başına gelirse bu kötü son, vicdan azabından ölürüm.

Ve kendine göre, onu bütün kuşkulardan uzak tutacak bir çare aramağa başladı. Onun Xavier'i çok sevdiğini belirtmeliydi. Bir insan, diğer insanı sevdiğini nasıl belirtirdi, doğal olarak, para vererek.

— Evereka! Evereka! Buldum! diye bağırdı.

Evinden çıkarak, karanlıkta, bir hırsız gibi, Xavier'in evine girdi yine. Paul'un nasihatını unutmamıştı. Eldivenleri ellerindeydi, hiç bir yerde parmak izi bırakmıyordu. Daktilo makinesile bir zarfın üzerine Paul'nü adresini yazdı. Sonra, yine makineye bir kâğıt geçirdi, yazmaya başladı:

Sevgili Paul,

Bana borç para verdiğin için çok teşekkür ederim. Bir kardeşten daha yakınsın bana, senin kadar iyi insan tanımadım yaşamım süresi...

Mektubu tamamlanmamış olarak bu şekilde bıraktı. Xavier, sanki o anda uğramıştı katilin darbesine.

Ertesi sabah gidip Paul'e bu güzel buluşundan bahsedecekti.

Tatlı rüyalarla dolu bir gece geçirdikten sonra, sabahleyin yatağından kalkarak günlük jimnastiğini yapmak için bahçeye çıktı. Birden, çimenlerin arasında parlıyan bir şey ilişti gözüne. Baktı ve tabancayı buldu. Bunun derhal katile ait tabanca olduğunu anladı.

— Bunu ne yapabilirim? diye düşündü.

İşte yine çözülecek bir problem çıkmıştı karşısına!

Xavier'in hizmetçisi Madeleine annesile kavga ettiğinden, kararlaştırdığı tarihten yirmi dört saat evvel döndü Xavier'in evine.

Çantasından evin anahtarını çıkarıp kapıya soktuğunda, onun kilitli olmadığını görünce hayret etti. Ve, ihtiyatla girdi içeri. Olağanüstü bir şey yoktu, her şey düzen içindeydi. Yalnız, büroda, yerde kocaman, koltuk gibi bir şeyin üstü örtülmüştü. Yeni bir eşya olmalıydı bu. Yeni eşyanın ne olduğunu anlamak için örtüyü çekti. Bayılmadan önce, bir çığlık atabildi:

— Mösyö!

Ayıldığında, patronun bir kolu üzerinde yattığını farketti. Dehşetle ayağa kalktı.

Sendeliyerek telefona yöneldi.

— Alo, polis komiserliği mi? Derhal eve gelebilir misiniz? Bayıldım az önce...

— Madam, bir doktor çağırmalıydınız...

— Ama, mösyönün cesedini bulduğum için bayıldım.

Komiser, polis müfettişine dönerek:

— Hangi kanıya vardınız? diye sordu.

— Aldanmamıza olanak yok efendim, katil Paul Droulon'dur. Henüz itiraf etmedi ama yakında edecektir.

Bir sessizlikten sonra:

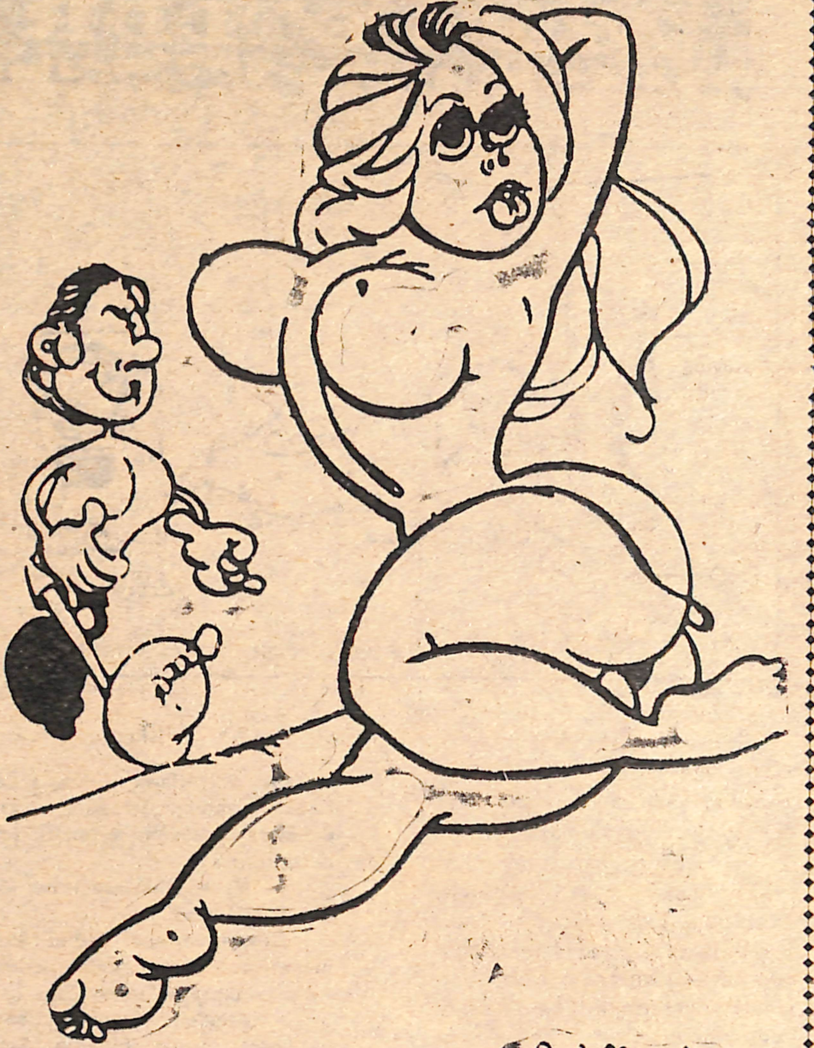
— Onu ilk sorguya çektiğimde katiiln o olduğunu derhal anladım, diye ekledi.

— Kolay bir şey değil bu ama. Ölünün yazı makinesi üzerindeki bu imzasız mektubu katilin kendisinin yazdığını nasıl anladınız?

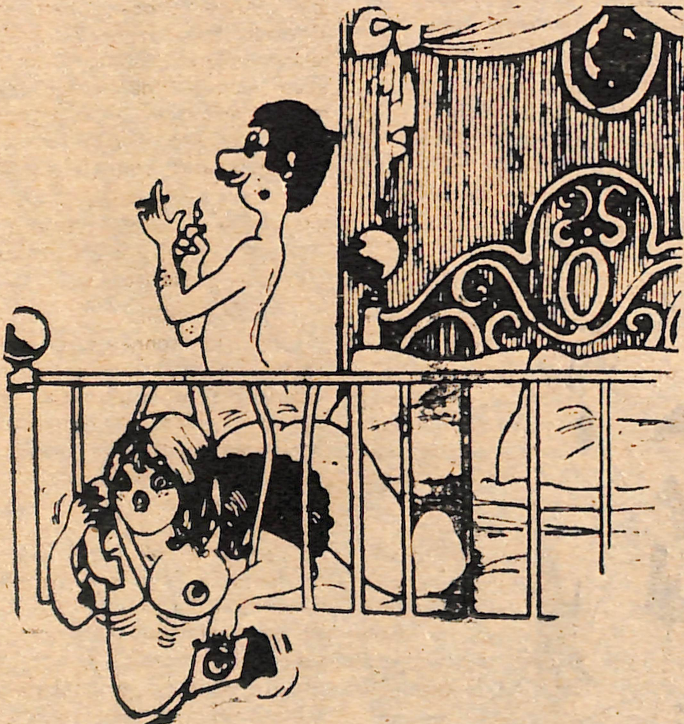
— Anlatırım. Şimdi gidip onu tutuklıyalım.

Bir iskemleye oturan Paul suçsuz olduğuna yemin ediyordu.

— Mösyö Droulon, itiraf etseniz iyi olur. Her şey aleyhinizde.

Kadın - Onbeş gündür dağdayız, ne zaman kayak yapıcaz?

— Şey... Hiç belli değil ama... Tam bir erkek!

İlkin bu mektup, tamamlanmamış olan bu mektup bizi uyardı. Çünkü yazı makinesinin tuşlarında hiç bir parmak izi yok. Bu ancak iz bırakmamak için eline eldiven giymiş olan katil tarafından yazılmış olabilir.

— Haklısınız, beni suçlamak için, katil böyle davranmıştır. Ben o gece komşu kadın Anna ile kendi evimdeydim.

— Bir hata daha... Oysaki, Anna, o geceyi onun villâsında geçirdiğinizi söyledi. Sizi korumak istediği meydanda... Beraber olduğunuzu kararlaştırmışsınız, ama kimin evinde olduğunuzu belirtmemişsiniz herhalde... Sonra, katilin ve hırsızın silâhı da bulundu.

Paul güldü.

— Nerede?

— Bilmiyor musunuz? Sizin evinizde.

— Ne!!!

— Ve ölünün göğsünden çıkan kurşun da bu silâha ait.

— Anlıyamıyorum... anlıyamıyorum... neler oluyor?

Anlıyamazdı tabii. Silâhı bulan Anna'nın onu ne yapacağını bilemeden kendi evine getirdiğini, kendisi de evde olmadığı için, tabancayı posta kutusuna bıraktığını nereden bilecekti? Her yeri araştıran polis tabancayı orada bulmuştu.

Odaya bir polis girdi ve Anna'nın içeri girmek istediğini, mösyö Droulon'un suçsuzluğunu belirtecek olan önemli bir şey söyliyeceğini belirtti. Anna'yı içeri aldılar. Anna, girer girmez, heyecanla:

— Komiser, dedi, Paul Droulon suçsuzdur. Onda bir kanıt var, belki unuttu size söylemeğe.. Gerçek katile ait bir kanıt. Xavier'in cesedi yanında bulduğum bir ceket düğmesini ben vermiştim ona.

Paul içini çekerek bileklerini komisere uzattı:

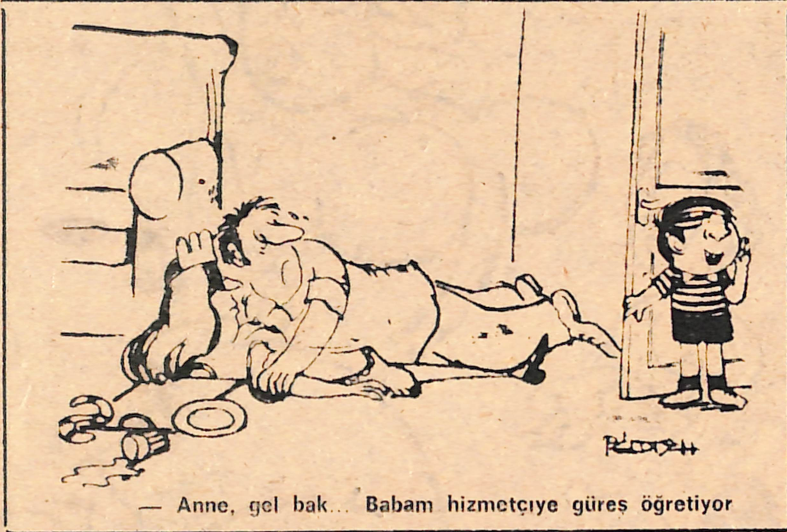
— Kelepçeleri bileğime geçirebilirsiniz artık komiser, dedi.

Anna hayretle gözlerini iri iri açarak:

— Paul, ne oluyor? diye bağırdı. Sizi kurtarmak için her şeyi yaptım!

Çeviren: Süheylâ AYKUT

MİLLETLER GÜLÜYOR

— Anne, gel bak... Babam hizmetçiye güreş öğretiyor

MEYDANDA

Turistlerin sık sık uğradığı küçük bir köyde, iki yaşlı kadın konuşuyorlardı:

— İşittin mi? Dün gece çeşmeli meydanda biri birdenbire ölüvermiş...

— Tabii işittim. Benim evime çok yakın zaten o meydan. İlkin elbette biraz korktum ve şaşırdım, ama sandığım kadar önemli değil olay: ölen bir turistmiş!

NEDEN

İki küçük oğlan, geleceği konuşuyorlardı. Biri:

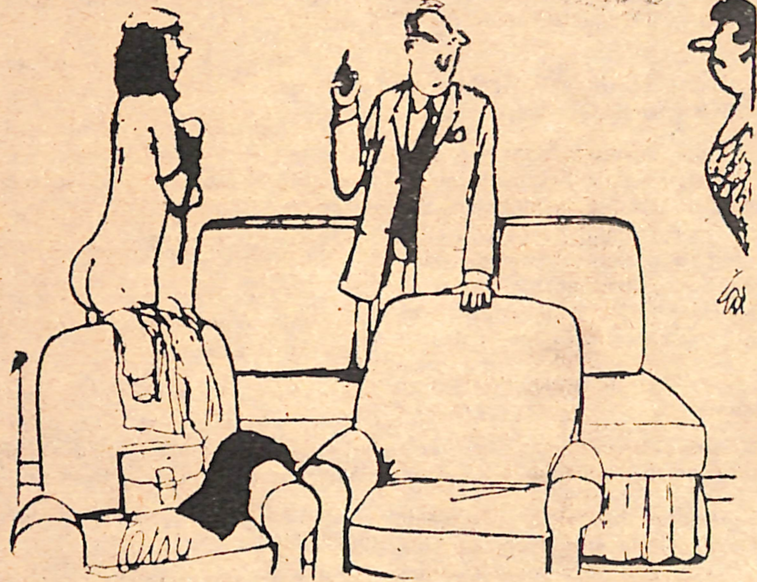
— Büyüyünce deniz subayı olacağım, dedi. Sen ne olacaksın?

— Kilise küçükler korosuna katılacağım.

— Deli mi oldun, genç yaşta ölmek mi istiyorsun?

— Neden?

— Kilise korosunda onbeş yaşından büyük olan kimse gördün mü hiç?

— Ben de şimdi bu küçük hanıma yanıldığını, doktorun bir kat yukarıda olduğunu söylüyordum!

DÜŞÜNME

Çiftçi ölmek üzereydi. Baş ucunda oturan karısına:

— Senden ayrılacağım için çok üzülüyorum, dedi zorlukla. Bensiz ne yapacaksın

— Rahatça ölebilirsin, beni düşünme, diye kadın cevap verdi. Ne yapacağımı ben sonra düşünürüm!

YANKI

Dans ediyorlardı. Erkeğin bakışları kadının fazlasile açık dekoltesine dalmış gitmişti. İçini çekerek:

— İki tepenin arası ne kadar derin! dedi.

Cevap vermedi kadın. Susmasından cesaret alan erkek aynı cümleyi tekrarlayınca:

— Ama artık canımı sıkmaya başladınız, dedi kadın. Saat başı verir gibi aynı sözleri tekrarlamak hoşunuza mı gidiyor sizin?

İyice bozulan erkek:

— Yanılıyorsunuz, diye kekeledi, gözlerimin önünde uzayıp giden vadinin güzelliğini belirtmek için bir kere söylemiştim onu. Çıplak tepelere çarpan sesim yankılanmış olmalı!

YAZI — TURA

Bir genç kız, arkadaşına:

— Çok canım sıkılıyor, dedi. İki iyi delikanlı benimle evlenmek istiyor... Hangisini seçeceğimi bilemiyorum...

— Çok kolay çaresi var, diye arkadaşı cevap verdi, yazı mı tura mı diye fal tut, birinci gelenle bu sene evlenirsin, ikinci gelenle de gelecek sene!

SIR

İki kişi konuşuyorlardı:

— Kadın denen yaratık sır saklamasını bilmiyor, dedi biri.

Diğeri atıldı:

— Hepsi öylemidir bilmem ya, benimki sır küpüdür. Yirmi yıldan beri ağzını arıyorum, sıkışık bir zamanımızda lâzım olur diye bir köşeye sakladığım beş bin frankı ne yaptığını, bir türlü öğrenemiyorum.

TELEFON

Büro şefi, memur Martin'e:

— Öldükten sonra dirilmeğe inanır mısınız Martin? diye sordu.

— Öhö... Bilmem, niye sordunuz? diye Martin sordu.

— Çünkü, bu sabah, iki gün evvel cenaze törenine gitmek için bürodan ayrıldığınız amcanız telefon ederek sizi aradı da!..

ZAFER

Yeni gelin, arkadaşına:

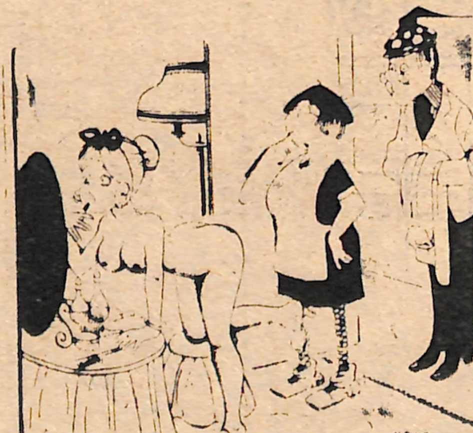
— Balayından döndükten sonra kocama yaptığım ilk yemekle büyük bir zafer kazandım, dedi.

— Kimbilir ne kadar özendin, emek verdin, sofrayı süsledin, bir şaheser yarattın!

— Yok canım, zaferi kazanan yemek değilki, benim!

— Ya, ne yaptın?

— Yaptığım yemeği yediğinin ertesi günü, kocam hemen eve ahcı tuttu!

— Tühh yine kapıyı vurmayı unuttum!

TEHLİKE

Tehlikeli hastalıktan kurtulan kadın, iyileştikten sonra karşılaştığı doktoruna sordu:

— Hayatım gerçekten tehlikeye girmiş miydi doktor?

— Aman efendim, dedi doktor, tehlike ne demek... kurtulmanız bir mucize!

Rengi değişen kadın yine sordu:

— Gününü hatırlamıyorum, ama tehlike, tehlike hastalığın kaçıncı günü başlamıştı acaba?

— Çağrıldığım gün başlamıştı sanıyorum, diye doktor cevap verdi.

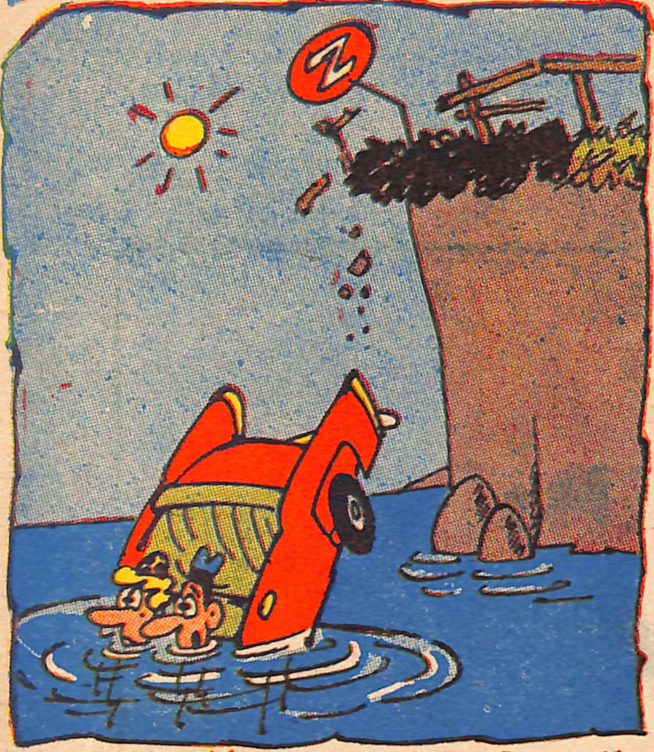
"EMEKLİLERE
İKRAMİYELERİ
KADAR
EV KREDİSİ"

TÜRKİYE
EMLAK
KREDİ
BANKASI

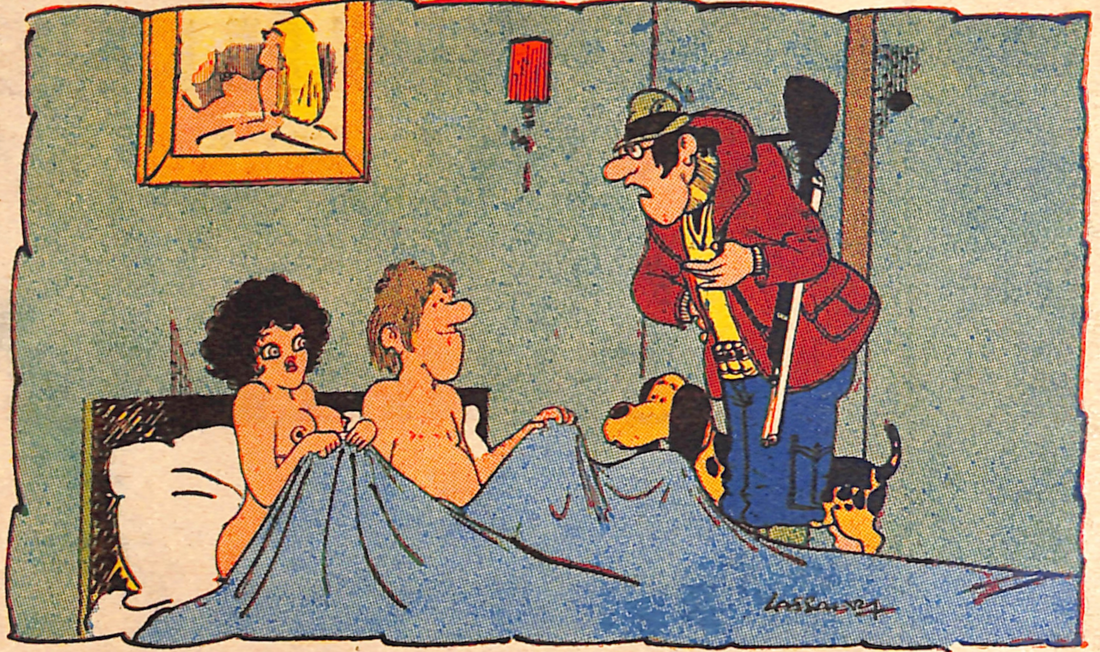

..şükürler
olsun!

Akbaba

-SU SOĞUK, KALORİFERİ AÇSANA AYOL!

-BURADA HANGİ NEDENLE BULUNDUĞUNUZU GEREĞİ KADAR AÇIK ŞEKİLDE SÖYLEMEDİNİZ.

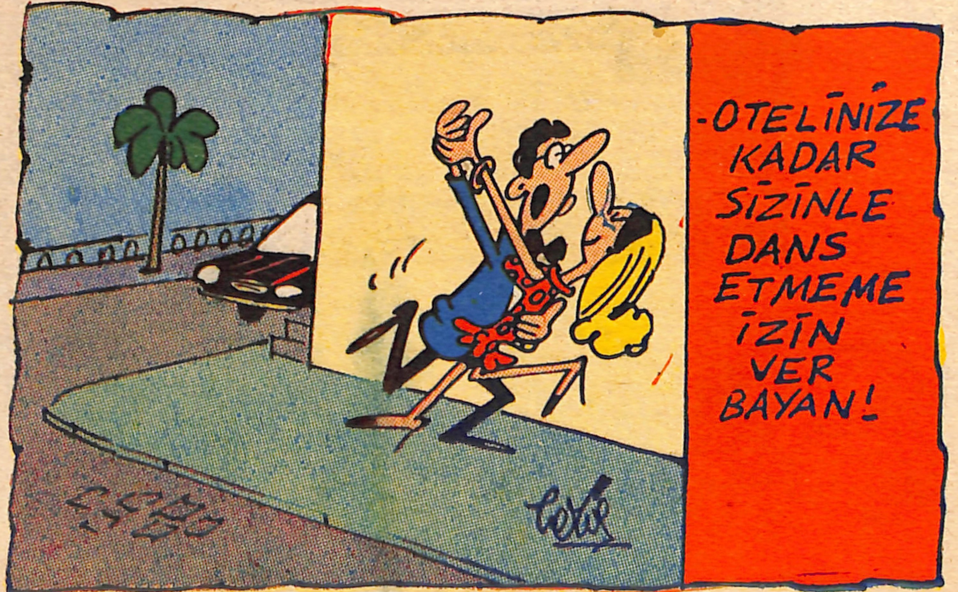
-ZAM TEKLİFİME HAYIR DEME SAKIN FALIMDA PARA GÖZÜKÜYOR!

-KÜÇÜK HANIM GELDİ!

YEDUM SENİ DA!
-YALANCI! HANİ BU ANKARA KEDİSİYDİ...

-OTELİNİZE KADAR SİZİNLE DANS ETMEME İZİN VER BAYAN!